

155

1r trimestre 2023

www.forestal.cat
catalunyaforestal

CONSORCI FORESTAL
DE CATALUNYA

75 anys

SUMAR PERSONES, BOSC I TERRITORI

Novetats fiscals: impost de successions, de donacions i sobre el patrimoni – Preus de la fusta – Entrevista a Rosendo Castelló, president del CFC

CONSORCI FORESTAL
DE CATALUNYA

75 anys Sumant
persones,
bosc i territori

QualitySuber

L'empresa dels propietaris forestals per valorar el **suro català**

CAMPANYA DE SURO:

TRUCA'NS PER INFORMAR-TE

MILLOREM ELS PREUS DE COMPRA

Ens ocupem de la gestió integral i posada en valor de les suredes, fent els treballs de pela, transport i triatge.

Ens trobaràs a:
Paratge Sant Marçal s/n
Sta Coloma de Farners
Tel. 972 84 27 08
Mòbil 657 59 87 86

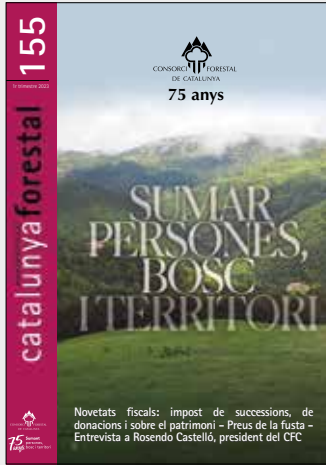
qualitysuber.com

Fons Europeu Agrícola
de Desenvolupament Rural:
Europa inverteix en les zones rurals

PEFC™
PEFC/14-34-00020

1r trimestre de 2023

núm. 155

Publicació trimestral d'àmbit forestal

EDITA:

Consorti Forestal de Catalunya
La Casa del Bosc. C/ Jacint Verdaguer, 3
17430 Santa Coloma de Farners (La Selva)

CONSELL DE REDACCIÓ:

Joan Rovira i Ciuró,
Josep M. Tusell i Armengol,
Roser Mundet i Juliol.

PRODUCCIÓ:

Gessamí Cases González

COL-LABORADORS:

Àlex Serrahima, Josep M. Tusell,
Associació de Silvicultors de la Comunitat
Valenciana (ASILVAL), Oscar Garcia,
Daniel Tarrés, David Montserrat,
Josep M. Riba, Rosendo Castelló.

**ADMINISTRACIÓ, PUBLICITAT
i SUBSCRIPCIONS:**

Margarita Rovira
La Casa del Bosc. C/ Jacint Verdaguer, 3
17430 Santa Coloma de Farners.
Telèfon: 972 842 708 Fax: 972 843 094
e-mail: consorci@forestal.cat
web: www.forestal.cat

CatalunyaForestal no s'identifica
necessàriament amb l'opinió dels autors
dels articles signats. La reproducció del contingut
d'aquesta publicació és autoritzada
sempre que se n'indiqui la font.

IMPRESSIÓ:

AGPOGRAF Impressors - DL: GI-1103-1997
ISSN edició impresa: 2014-0673
ISSN edició en línia: 2014-0681

Edició tancada el dia
10 de maig de 2023

Foto de portada: Portada del llibre
75 anys CFC
Sumar persones, bosc i territori

Autor: Consorci Forestal de Catalunya

OPINIÓ

- 4 Editorial
- 5 Carta al director

ARTICLE DE FONDS

- 6 Una magnífica notícia. Importants novetats en l'impost de successions, l'impost de donacions i en l'impost sobre el patrimoni.

ACTIVITAT

- 10 S'han realitzat nous mostreigs de fauna i flora per avaluar la millora de la biodiversitat obtinguda amb les actuacions del Life Biorgest
- 11 Bona aollida de les jornades monogràfiques de tardor sobre ramaderia extensiva i la formació sobre l'aplicació OruxMaps
- 12 Reunió amb la consellera Jordà per reclamar una política de conservació feta amb la gent del territori
- 13 Visita d'una delegació francesa de l'associació forestal de la Suberaie Varoise, per treballar un projecte d'especialització del sector surer
- 14 El Life Biorgest presenta l'aplicació de l'IBP a Catalunya en unes jornades de projectes europeus a Itàlia

CIÈNCIA I TÈCNICA

- 16 Campanya de lleva de suro complicada en un entorn complex
- 18 Propietat forestal: La propietat forestal a la Comunitat Valenciana
- 20 Taula de preus de la fusta
- 22 Maquinària: Manteniment de motoserres de gasolina
- 25 Meteorologia: De les Conferències de les Parts a les parts per milió de CO₂ atmosfèric
- 27 Fitxa de plagues i malures: Podridura d'arrels i coll, xancres humits de llenyoses
- 29 Curiositats: Teixits fets de fusta

ENTREVISTA

- 35 Rosendo Castelló, President del Consorci Forestal de Catalunya

PUBLICACIONS I SERVEIS

- 34 Publicacions, webs i agenda
- 35 Directori d'empreses

Amb el suport de:

ECF Elemental Chlorine-Free es refereix a papers fabricats amb cel·lulosa que no ha estat blanquejada amb cloro gas. Garanteix uns mínims continguts de clor en el paper.

ISO 9001:
Sistema de gestió de la qualitat

ISO 14001:
Sistema de gestió i certificació mediambiental

No us quedeu sense el vostre llibre

Rosendo Castelló
President del
Consorci Forestal
de Catalunya

L'edició d'aquesta revista coincideix amb els treballs de preparació d'una fita molt important per a tots els socis i amics del Consorci Forestal: la celebració dels 75 anys de l'entitat. Una celebració que, al marge de la satisfacció que suposa arribar fins aquí, coincideix en un moment important de canvis a molts nivells i en un

any difícil i delicat degut als efectes d'una sequera perllongada damunt els nostres boscos i el conjunt del país.

La celebració dels 75 anys de l'associació ja és un objectiu per si mateix, doncs com bé diu l'amic Martí Boada "explicita un camí, gens exempt de dificultats i de vicissituds". Un camí que ha estat llaurat amb la tenacitat i amb el compromís dels que ens han precedit i que, com nosaltres, han treballat plegats per donar resposta a les necessitats de la propietat forestal privada.

Aprofitant la celebració, ens ha semblat oportú donar a conèixer aquest trajecte, els reptes que ens hem plantejat com a col·lectiu, el treball per abordar els mateixos, les persones que hi han col·laborat i les fites assolides. I per fer-ho, hem optat per editar un llibre que expliqui la trajectòria del Consorci Forestal des de la seva creació fins a la data, i que reculli el testimoni de moltes de les persones que actualment treballen o col·laboren de forma molt propera amb l'entitat.

El llibre l'hem titulat SUMAR PERSONES, BOSCS I TERRITORI, doncs un segon objectiu de l'obra és fugir de l'autocomplaença en la que implícitament podríem caure al narrar la història d'una entitat que sentim tan propera. Així, i coincidint amb el procés de revisió del pla estratègic del Consorci Forestal, hem fet

un primer exercici per assenyalar i per compartir els reptes que considerem més importants i/o estratègics, tant per a l'entitat com per al conjunt de propietaris-silvicultors. Temes de futur que volem prioritzar a l'hora de recolzar i de posar en valor la tasca de les persones implicades en la gestió sostenible de llurs finques, i fer-ho sumant, a la visió de sector, una visió de territori i de les seves necessitats. Només des d'aquesta perspectiva es poden abordar temes importants com l'impuls a l'associacionisme, la lluita contra els grans incendis, la conservació i millora dels espais naturals i la sostenibilitat econòmica dels nostres patrimonis, entre d'altres temes. Qualsevol comentari i suggeriment de totes les persones que s'endinsin en la lectura del llibre seran benvinguts per a la definició de les necessitats dels propers anys.

Per a tots nosaltres és clar que les prioritats a nivell d'entitat i de col·lectiu han d'anar estretament lligades a les circumstàncies i als reptes globals que tenim com a societat. És per això que al començar a treballar en el llibre vam demanar la col·laboració d'experts als que volem agrair al seva disponibilitat i dels quals podreu conèixer el seu punt de vista a través de l'obra. Gràcies a tots i gràcies també a tots els socis, col·laboradors i amics que heu fet possible aquest treball amb les vostres aportacions al mecenatge del llibre.

Per últim, i preocupats especialment per la greu situació de sequera que estem travessant, vull posar de relleu el compromís reiterat de la consellera Jordà de fer d'aquesta legislatura una legislatura de canvi pel sector forestal. La presentació de l'Agenda forestal el 2021, l'increment de la inversió en gestió forestal, en treballs de prevenció d'incendis i en ajuts per maquinària el 2022 i la darrera compareixença presentant el pla de prevenció d'incendis d'enguany, són senyals positives que esperem que continuïn i ens permetin girar la històrica tendència d'oblit en la que han caigut els nostres boscos, malgrat els serveis tan importants que donen a tota la ciutadania. ●

Tauler d'avisos

A l'oficina de Santa Coloma de Farners i de Solsona disposem d'entrades gratuïtes per a la XIV Fira Forestal Internacional Agroforestal que se celebrarà els dies 15, 16 i 17 de juny de 2023 a Tineo (Astúries). Qui estigui interessat a obtenir-ne, feu-nos-ho saber a través del telf. 972 84 27 08 o a consorci@forestal.cat.

Carta al Director

Innovació en la silvicultura

Al filòsof Don Miguel de Unamuno, que va ser rector de la Universitat de Salamanca, se li atribueix la cèlebre frase pronunciada el 30 de maig de 1906: "Que inventen ellos". Paraules que han motivat molts comentaris sobre l'antipatia cultural cap a la laboriositat hispànica. Una sentència que retratava l'ambient econòmic i social de la societat espanyola, que malauradament encara hi perduren tics d'aquest menyspreu envers aquest concepte. Com a derivada de l'esmentada frase, podria també aplicar-se a la innovació.

Quan hom entra en un museu etnològic, sovint inicia la visita amb un recorregut en el que, a través d'unes vitrines se'ns mostren petites eines que els humans utilitzaven per a la caça i altres finalitats.

Si observem en més detall aquestes eines, veiem que els materials utilitzats en la seva elaboració eren: la fusta, els ossos i diferents tipus de pedres, que degudament esmolades permetien disposar de fines làmines de tall i punxons molt acurats.

Les edats de pedra i de ferro són fites de referència en l'evolució de la vida humana. En aquestes hi trobem la destal, eina actualment emprada i la qual no ha sofert gaires transformacions: El tall continua sent de ferro i el mànec de fusta, principalment d'alzina.

Igual que l'arada de fusta o de ferro, encara utilitzada en molts països del món, ha sigut substituïda pel tractor amb cabina climatitzada; també de manera similar, la destal ha estat arraconada, en moltes

feines, per la serra mecànica. No obstant això, malgrat aquest avenç, encara és vigent la seva utilització en determinades feines, com és en el cas de la lleva de suro.

No es pot ometre que la destal segueix suposant un risc "laboral" i requereix d'habilitat i experiència per tal que en l'operació de la lleva no es malmeti l'arbre i, alhora, no es perjudiquin les lleves futures.

Afortunadament, a semblança del que ha succeït amb el tractor i la més que mil·lenària arada, disposem en el mercat d'una eina per la lleva del suro que permet afirmar rotundament que podem passar de l'edat de ferro a l'electrònica. Benvinguda la innovació.

L'eina es compon d'un element tallant i d'un sensor electrònic, que permet a l'operari realitzar un tall longitudinal i un altre que corona l'alzina surera a certa alçada, sense ferir la capa mare, per tot seguit procedir a la lleva del suro.

Apostem per un Consorci que sigui capdavanter en la innovació i un referent silvícola. Animem al Consorci que, també com a prestador de serveis, promogui aquesta tecnologia mitjançant cursos de formació (FORCEM), jornades de demostració i, perquè no, disposi de personal capacitada en aquesta "innovació" tecnològica per oferir-la als associats.

SURBELL SA

Resposta del CFC

L'impuls a la recerca útil, a la innovació i a la transferència de tecnologia al sector, són quelcom més que objectius i prioritats del Consorci Forestal. És per això que des de la seva creació: (1) el Consorci Forestal és membre i participa activament al Consell Català de la Innovació Agroalimentària. (2) En el procés de renovació del Pla de recerca del sector agroalimentari, estem treballant per crear i per facilitar eines i recursos que ajudin a innovar

als professionals i a les empreses del sector. (3) A nivell més pràctic, participem en diferents programes europeus (EIP- Agri, Horizon 2020 UE, Interreg, LIFE) i col·laborem amb els principals centres d'R+D+i de casa nostra i del conjunt de l'estat. (4) I a nivell de formació dirigida a professionals del sector, col·laborem amb el DAAC en el programa de formació DUAL que té per objectiu aprendre mentre es treballa. Sens dubte tenim molt camí a recórrer.

Una magnífica notícia.

Importants novetats en l'impost de successions, l'impost de donacions i en l'impost sobre el patrimoni.

Àlex Serrahima

Advocat. Secretari de l'associació País Rural i membre de la Junta de Govern del Consorci Forestal de Catalunya.

gràcies al consorcista i reconegut propietari forestal, Josep Maria Vila d'Abadal i Serra, per mitjà de l'associació País Rural, de la qual el Consorci Forestal de Catalunya n'és membre fundador.

El passat 17 de març va sortir publicada la Llei 3/2023, del 16 de març, de mesures fiscals, financeres, administratives i del sector públic per al 2023. Aquesta norma ha integrat tres grans novetats legislatives que afavoreixen enormement el relleu generacional de les finques, equilibren la pressió fiscal dels propietaris forestals i representen un pas més a la tan desitjada justícia tributària. Val a dir que aquesta fita s'ha assolit

Què s'ha aconseguit?

Concretament, s'ha modificat l'Impost de Successions i l'Impost sobre el Patrimoni i, a partir d'ara, pel fet de disposar de Pla de Gestió Forestal aprovat es podrà bonificar no només la superfície forestal de la finca, sinó també "les construccions situades a la finca i que siguin per a utilitat d'aquesta". Alhora, s'ha creat una nova bonificació en l'Impost de Donacions, on a les donacions a favor del cònjuge, als descendents, als ascendents o als col·laterals fins al tercer grau del donant, se'ls pot aplicar en la base imposable una reducció del 95% del valor de les finques rústiques, no només de la superfície forestal sinó també de les construccions de la finca, sempre i quan es disposi també de Pla de Gestió Forestal.

Fins ara, les reduccions de finques forestals en l'Impost de Successions i en l'Impost sobre el Patrimoni només es podien aplicar sobre la superfície forestal que constés en el Pla de Gestió Forestal. Davant d'una finca composta per boscos, camps, la masia i construccions agràries associades, la reducció només es podia aplicar sobre els terrenys forestals. Per tant, aquestes reduccions sobre la superfície forestal eren molt benvingudes, però esdevenien del tot insuficients. Recordem que la mesura de bonificar els boscos en l'Impost sobre el Patrimoni ja fou assolida pel Consorci Forestal de Catalunya l'any 2012, i en la Revista Catalunya Forestal número 111, ja se'n va fer ressò; i la de l'Impost de Successions també fou una reivindicació de l'entitat.

No obstant això, a dia d'avui, el que realment fa augmentar el valor fiscal d'una finca són les masies i les seves construccions, ja siguin masoveries, pallisses, corts, corrals, entre d'altres. Els quantiosos metres quadrats que generalment tenen, provinents d'una realitat econòmica i social del nostre passat, provoca que de seguida assoleixin un valor econòmic elevat, independentment del seu estat de conservació, la seva utilitat, i la seva capacitat de generar rendiments.

Tanmateix, a diferència del què succeïa l'any 2012, on els valors cadastrals de les construccions eren relativament baixos, amb motiu de la revisió general del Cadastre de l'any 2013 es va produir un augment dels valors de les finques de forma molt substancial, efectes que vàrem poder comprovar amb els nostres rebuts de l'Impost sobre Béns Immobles (IBI), per exemple, on en la majoria dels casos es va doblar o triplicar la quota de contribució que fins llavors es pagava anualment.

Alhora, tinguem en compte que a dia d'avui, en Successions i en Donacions, la normativa estableix que els béns immobles s'han de valorar per mitjà del "valor fiscal", que ha de ser el major entre el valor que declarem en l'escriptura (que generalment és el resultat de multiplicar el valor cadastral per un coeficient corrector que publica anualment l'Agència Tributària de Catalunya per a les construccions; i uns valors d'euros/hectàrea segons municipi que també publica la mateixa Agència Tributària per als terrenys rústics) i el denominat "valor de referència". Aquest últim fou creat el passat 1 de gener de 2022, i consisteix en uns valors que fixa la Direcció General del Cadastre per a cada referència cadastral com a resultat d'una anàlisi dels preus de totes les compravendes d'immobles. A data d'avui encara no l'han determinat a la majoria de masies de Catalunya, però és una tasca que segurament faran i, per tant, podem comptar que seran elevats.

Dit en altres paraules, el marge de maniobra que tenim els propietaris a l'hora de fixar els valors fiscals de les finques en successions i en donacions és escàs, ja que en qualsevol dels casos, el sistema de càlcul és força determinat, i els valors que resulten acaben essent molt superiors als valors que considerariem lògics, habituals o de mercat.

Per tant, el fet que a partir d'ara es puguin aplicar reduccions no només als terrenys forestals de la finca, sinó també a les seves construccions, és un important assoliment i un èxit a compartir entre el col·lectiu de propietaris forestals, advocats, gestors, fiscalistes i notaris.

És cert que haurem d'estar atents i observar com acaben interpretant i aplicant aquestes tres mesures, els propis liquidadors d'impostos de la Hisenda Pública. Ara bé, l'esperit de la norma és evident a l'hora de considerar que es poden aplicar reduccions i bonificacions sobre el conjunt dels valors de les construccions de les finques forestals, en un sentit ampli; i, per tant, res ens fa pensar que hagi d'haver-hi una diferenciació entre masies, masoveries, coberts, pallisses, corrals, entre d'altres; ja que totes elles són construccions de la finca i són per a utilitat d'aquesta.

Anem a posar un exemple en l'Impost de Successions

Imaginem que un propietari forestal deixa en testament tots els seus béns a la seva filla, i té, en ple domini, un pis (on hi viu), valorat en 250.000 €, uns estalvis de tota la vida de 15.000 €, i només una finca rústica composta per una masia, una masoveria i diverses construccions agràries associades a la mateixa, valorada en 450.000 €; 120 hectàrees de terrenys forestals, valorats en 300.000 €; i 10 hectàrees de camps de conreu, per valor de 120.000 €. La finca disposa de Pla Tècnic de Gestió i Millora Forestal aprovat i als efectes de fer aquest exercici pràctic hem agafat el sistema de càlcul de l'impòst (n'hi ha dos, a dia d'avui) que resulta més beneficiós per a la seva filla.

Pel que fa el pis, aquest es pot beneficiar d'una reducció del 95% per ésser la residència habitual del causant. El mateix succeeix amb la superfície forestal, la qual ja gaudeix d'una reducció del 95%, també. Ara bé, l'import de successions que li pertocaria pagar a la filla per heretar, abans d'aquesta Llei 3/2023, de 16 de març, seria de 30.650 €; mentre que amb aquesta mesura assolida, la quota a pagar serà de zero euros (0,00 €).

Val a dir que en Successions, a dia d'avui com ja he avançat, conviuen dos sistemes de càlcul de l'Impost. L'un és el quin podríem denominar com a "clàssic", i l'altre és el quin es va crear l'1 de maig de 2020. El fet que convisquin aquests dos sistemes de càlcul significa, bàsicament, que podem utilitzar el quin ens sigui més beneficiós; és a dir, el quin ens suposi pagar menys impost. Per enquadrar bé l'assumpte, la mesura que hem assolit en Impost de Successions que estem tractant s'aplica sobre el sistema "clàssic" de càlcul; no en el nou.

De fet, si ens hem fixat en l'exemple, el supòsit era una herència de pare a filla. Aquest símil no ha estat casual.

Gestió Forestal Sostenible

- 📌 TREBALLS FORESTALS
- 📌 COMPRA DE FUSTA I LLENYA EN PEU
- 📌 CONSTRUCCIÓ I ARRANJAMENT DE CAMINS
- 📌 LOGÍSTICA I TRANSPORT

Tels: 93 867 07 40 / 687 725 503
 info@cassi.es • www.cassi.es
SANT CELONI

El motiu és que, només en successions, el sistema nou que es va crear l'1 de maig de 2020 resulta ser molt beneficiós per al cònjuge, a qui es permet aplicar una bonificació del 99% de la quota tributària de l'impost, incloses les quantitats que pugui percebre d'assegurances de vida. Per tant, si la persona que ha traspassat deixa tots els seus béns al seu cònjuge, aquest pot bonificar-se el 99% de la quota; la qual cosa li resulta ser molt avantatjós. Ara bé, quan el beneficiari d'una herència és, per exemple, un descendent, aquest nou sistema no li és gaire beneficiós pel fet que la taula de bonificacions depèn molt del valor global de l'herència. I com hem dit abans, atès que les finques assolixen, de seguida, un valor fiscal molt elevat, la càrrega fiscal per als descendents acaba essent important.

Doncs bé, quan diem que aquestes mesures fiscals assolides afavoreixen enormement el relleu generacional és perquè el que redueixen és la base imposable que hauran de declarar els descendents, en cas que heretin; ja que amb el sistema creat l'1 de maig de 2020, acaben liquidant una important quantitat econòmica (vegeu exemple que hem posat abans). Per tant, la possibilitat de rebaixar la base sobre la qual es calcula l'impost, que la Llei permet per mitjà del sistema "clàssic" de càlcul, permet que els descendents acabin afrontant un impacte fiscal inferior.

I en l'Impost sobre el Patrimoni?

Posar un exemple en l'impost sobre el patrimoni és molt més complicat perquè la casuística patrimonial de cada propietari és molt diversa, però recordem que és un tribut de caràcter directe i naturalesa personal que grava el patrimoni net de les persones físiques. El

minim exempt està en 500.000 €, l'habitatge habitual està exempt fins als primers 300.000 €, i la forma de calcular el valor no és el fiscal (com en l'impost de successions), sinó el cadastral. Ara bé, el fet de poder bonificar no només la superfície forestal de la finca, sinó també les seves construccions és, sense cap mena de dubte, una mesura avantatjosa que equilibra la pressió fiscal dels propietaris forestals atenent a la manca de rendibilitat que té el patrimoni rural a dia d'avui.

I en l'Impost de Donacions?

És molt rellevant, també, la nova reducció que s'ha creat expressament a la Llei 19/2010. Concretament, en les donacions o qualsevol altre negoci jurídic gratuït equiparable entre vius a favor del cònjuge, als descendents, als ascendents o als col·laterals fins al tercer grau del donant, es podrà aplicar en la base imposable una reducció del 95% del valor de les finques rústiques de dedicació forestal, si disposen d'un Instrument d'Ordenació Forestal, ja sigui un Pla Tècnic de Gestió i Millora Forestal com un Pla Simple de Gestió Forestal.

Com en els anteriors casos, aquest cal que hagi estat aprovat, o que sigui aprovat pel Centre de la Propietat Forestal dins el termini voluntari de presentació de l'autoliquidació. Alhora, el que resulta interessant és que la base sobre la qual s'aplica aquesta bonificació comprendrà tant el valor del terreny com, si escau, el de les construccions ubicades en la finca forestal i que siguin per a utilitat exclusiva d'aquesta.

Seguint l'exemple que hem posat abans, en cas que un propietari vulgui fer donació en vida de la finca

forestal a un descendent, passarà de pagar 62.300 € d'Impost de Donacions, a pagar-ne 7.875 € en cas que apliqui la bonificació a la masia i superfície forestal; però atès que la superfície forestal de la finca és superior al 80% del seu total, en virtut de la Disposició Addicional Quarta de la Llei de Modernització de les Explotacions Agràries, la bonificació s'aplicarà a la totalitat de la finca sencera, inclòs, per tant, els camps de conreu. Així doncs, la quota de l'Impost de Donacions passarà a ser de 2.175 €. En tots els casos representa, evidentment, un important estalvi.

L'únic obstacle que ens podem trobar a l'hora de fer una donació és el què es coneix com a "plusvàlua en renda". Això significa que el donant (el pare propietari que dona a la filla, per entendre'ns) haurà de tributar en Impost sobre la Renda de Persones Físiques (IRPF) de l'any següent quan faci la declaració de la renda, la diferència entre el valor d'adquisició (el preu de la finca donada que es va posar a l'escriptura d'herència o de compravenda) i el valor fiscal de la donació. Generalment, els valors que abans es posaven a les escriptures d'adquisició eren força baixos, i els valors fiscals actuals són força elevats. Això implica que, quan hi ha molta diferència entre els dos valors, el donant hagi de sufragar una important quantitat d'Impost en renda, el qual es quantifica per trams (del 19%, 21%, 23% o 26% segons l'import), la qual cosa pot representar una quantitat que pot esdevenir molt significativa.

En conclusió

En tots els casos, aquestes tres mesures fiscals representen un motiu de celebració. Fins ara, els imports que havien de sufragar els titulars de finques forestals eren desproporcionats, i comportaven un abandonament del patrimoni rural i una evident pèrdua de competitivitat. Alhora, a les noves generacions de propietaris se'ls traslladava un missatge molt complicat de gestionar, atès que, d'una banda, se'ls inculcava la necessitat de continuar una estima per la finca i una sensibilitat per perdurar la tradició familiar; però per l'altra, se'ls penalitzava amb una important càrrega fiscal.

Val a dir que els reptes de futur que tenim no són fàcils ni menors. Les finques encara no generen rendiments econòmics suficients, requereixen d'una inversió constant amb uns resultats a molt llarg termini (amb totes les problemàtiques actu-

als dimanants d'incendis o plagues forestals), s'ha de fer front a problemàtiques constants i successives del dia a dia, i cal sortejar la sobreregulació normativa existent i una desproporcionada intervenció burocràtica per part de l'Administració Pública sobre les nostres finques.

Tanmateix, aquestes tres mesures en l'Impost de Successions, l'Impost sobre el Patrimoni i en l'Impost de Donacions representen una esclatxa d'esperança a tots els patrimonis forestals de Catalunya, i un motiu més per estar units a través del Consorci Forestal de Catalunya i per animar a més propietaris a què se'n facin socis i redactin Instruments d'Ordenació Forestal. Per molts anys. ●

Per a més informació podeu contactar telefònicament a l'autor de l'article al telèfon +34.872.21.39.80, o enviant un correu electrònic a alex.serrahima@forestal.cat.

VILELLA

maquinària forestal i per a jardins

concessionari oficial

HONDA
STIHL

CASA VILELLA, SL
C. Anselm Clavé, 18 - Tel. 972 840 245
17430 Santa Coloma de Farners - Girona
www.casavilella.com

S'han realitzat nous mostreigs de fauna i flora per avaluar la millora de la biodiversitat obtinguda amb les actuacions del Life Biorgest

El projecte Life Biorgest segueix avançant en el seu propòsit de millora de la biodiversitat dels boscos mediterranis, mitjançant la integració de pràctiques innovadores en la gestió forestal sostenible. Durant aquest darrer any s'ha fet el seguiment de diferents indicadors directes de biodiversitat, així com de l'estat de salut de les masses seleccionades.

S'han fet inventaris de flora amenaçada o d'especial interès, censos d'ocells mitjançant estacions d'escolta, i mostreigs dels coleòpters saproxílics. Amb l'anàlisi d'aquests paràmetres es podran comparar els diferents rodals amb relació al tipus de gestió forestal i valorar-ne els beneficis que aquesta pot generar.

Autor fotografia: Jordi Bas

La Universitat de Girona crea la Càtedra del Bosc, pionera a l'Estat i amb l'objectiu de revaloritzar els boscos de Catalunya

El passat mes de novembre vam participar en la jornada de presentació de la nova Càtedra del Bosc, de la Universitat de Girona. Es tracta d'un espai de reflexió pioner a tot l'Estat que vol convertir-se en la punta de llança d'una nova mirada sobre el bosc a Catalunya.

Posteriorment, des del Consorci Forestal de Catalunya vam mantenir una reunió amb el director de la nova Càtedra del Bosc, Joan Nogué, i amb el president de Sèlvans, Jaume Hidalgo. La trobada va servir per segellar la voluntat i el compromís de totes les parts de treballar plegats per divulgar la realitat del món forestal i per donar valor al bosc, així com als seus productes i serveis ecosistèmics.

Neix SUROCAT, un projecte per professionalitzar i protegir l'ofici de pelador de suro

Al mes de novembre es va engegar el projecte demostratiu SUROCAT per professionalitzar l'ofici de pelador de suro, millorar la capacitat i formació dels treballadors actuals i garantir que hi hagi relleu generacional. El projecte compta amb la participació del Consorci Forestal de Catalunya i l'objectiu és crear una certificació que ajudi a millorar la competitivitat i sostenibilitat del sector, promogui les bones pràctiques i permeti alhora teixir una xarxa de transmissió i intercanvi de coneixements entre diferents actors i territoris.

Bona acollida de les jornades monogràfiques de tardor sobre ramaderia extensiva i la formació sobre l'aplicació OruxMaps

El passat mes de desembre es van dur a terme tres jornades monogràfiques de tardor, totes amb una participació excel·lent. La primera, enfocada a la producció tofonera, va dotar dels coneixements bàsics sobre la gestió de les plantacions tofoneres i les noves tècniques de producció. Es va visitar una finca al Solsonès amb cultiu de tòfona negra on es van explicar els mètodes de gestió del sòl més adequats i la gestió de l'aigua a la plantació.

La segona jornada enfocada a la silvopastura, va servir per conèixer el pasturatge intensiu que es duu a terme al Montnegre i el Corredor. Els participants van poder conèixer de primera mà dues explotacions ovines (Can Plana i Can Terradas, propietat de socis del Consorci Forestal) que es dediquen al pasturatge intensiu, amb els beneficis que comporta, i van participar en un debat obert sobre la compatibilitat d'aquest sector amb la silvicultura, prevenció d'incendis i millora de la biodiversitat.

I per últim, la tercera jornada es va centrar en l'aplicació OruxMaps. Aquesta sessió es va dur a terme a Santa Coloma de Farners, i va comptar amb una part teòrica a l'aula i una part pràctica amb el dispositiu mòbil. Es van poder visualitzar diferents

varietats de mapes, així com realitzar rutes per emmagatzemar-les i carregar capes d'informació amb els formats més utilitzats.

La Fundació Boscos fa treballs de millora en una dotzena de camins rurals de Santa Coloma de Farners

La Fundació Boscos ha dut a terme diversos treballs d'arranjament i millora de camins rurals del terme municipal de Santa Coloma de Farners, cofinançats per l'Ajuntament del municipi i pels propis veïns dels terrenys i camins afectats.

Els treballs s'han centrat en una dotzena de carreteres que condueixen fins a masies habitades o que fan la funció de vertebradores del municipi, enllaçant Santa Coloma de Farners per zones forestals fins als pobles veïns.

Amb l'ajuda de maquinària s'ha compactat i anivellat el ferm en els trams més malmesos, s'han netejat cunetes, restituint tubs de desaigües fets malbé i també s'han tallat o podat alguns arbres que ocupaven part de la carretera i dificultaven tant la visió com el pas de vehicles.

Reunió amb la consellera Jordà per reclamar una política de conservació feta amb la gent del territori

El 10 de gener el Consorci Forestal es va reunir amb la consellera d'Acció Climàtica, Alimentació i Agenda Rural, Teresa Jordà, la directora general d'Ecosistemes Forestals i Gestió del Medi, Anna Sanitjas, i el director de Polítiques ambientals responsable dels temes de biodiversitat, Marc Vilahur. El punt central de la reunió va ser la demanda que fem des del Consorci d'aconseguir unitat d'actuació entre les dues direccions generals, per a la integració de les polítiques forestals i de conservació de la biodiversitat.

Tot i que ara fa dos anys vam celebrar la decisió d'unificar dos àmbits de l'administració que considerem que, per sentit comú, han d'anar de la mà i que confiem en el compromís de la consellera Jordà

d'escoltar al territori i de defensar una política de conservació que tingui en compte a les persones que hi viuen i hi treballen, a la reunió vam denunciar que això no es percep per part dels propietaris forestals-silvicultors.

Conscient d'aquesta realitat, considerem que la resposta de la conselleria va ser positiva, ja que es van posar sobre la taula propostes concretes per solucionar problemes clau. Dos exemples són la millora de la governança dels espais naturals i la necessitat de canviar el model actual de plans de conservació per fer viable la gestió dels espais protegits. Un model que ha topat amb l'oposició del territori a l'Alta Garrotxa i que ja fa temps demanem esmenar.

El Consorci Forestal demana a l'Ajuntament de Molló que paralitzi l'inventari de camins

El Consorci Forestal de Catalunya va demanar a l'Ajuntament de Molló (Ripollès) que paralitzi l'inventari de camins que està duent a terme, per evitar que es lesionin els drets dels titulars de les finques privades i que l'Ajuntament se n'adjudiqui la seva propietat. És sabut que camins, termes i l'aigua són elements cabdals de les finques agrícoles i forestals, però sovint són font de conflicte.

La popularització de la pràctica d'esports i activitats a la natura, sumat a l'interès de l'administració de facilitar l'ús públic d'espais forestals privats (el 80% del territori), està provocant la proliferació d'inventaris i ordenances municipals que, com la que s'està tramitant a Molló, sovint atribueixen als ajuntaments uns drets que no els pertocuen.

Visita d'una delegació francesa de l'associació forestal de la Suberaie Varoise, per treballar en un projecte d'especialització del sector surer

Durant el mes de març, el CFC va rebre la visita d'una delegació francesa de l'associació sindical de gestió forestal de la Suberaie Varoise. Són una entitat que treballa per ajudar els propietaris forestals privats a gestionar i mantenir els seus boscos.

Amb ells estem estudiant la promoció d'un projecte conjunt a l'arc mediterrani que ens ajudi a desenvolupar una estratègia d'especialització del sector surer.

Durant tres dies els vam acompanyar a les instal·lacions de Quality Suber i a diferents rodals de bosc on vam dur a terme el projecte Life Suber, i vam analitzar les amenaces del canvi climàtic sobre la producció de suro, la rendibilitat de les suredes i la manca de mà d'obra especialitzada, un tema clau per al sector.

País Rural aconsegueix que la nova llei de mesures fiscals afavoreixi el traspàs generacional de les finques rústiques

Gran èxit de l'associació País Rural, que ha aconseguit que la nova llei 3/2023 de mesures fiscals reculli diverses de les seves propostes fiscals i urbanístiques, i afavoreixi enormement el relleu generacional de les finques rústiques i el tractament de justícia tributària.

Com a resum, les dues grans millores aconseguides són:

- **Impost de Successions i impost de Patrimoni.** A partir d'ara, pel fet de tenir Pla de Gestió Forestal es podrà bonificar no només la superfície forestal de la finca, sinó també les construccions situades a la finca i que siguin per a la utilitat d'aquesta.
- **Impost de donacions, a favor del cònjuge, dels descendents o als col·laterals fins al tercer grau del donant.** Es pot aplicar en la base imposable una reducció del 95% del valor de les finques rústiques no només de la superfície forestal, sinó també de les construccions de la finca.

La Cooperativa Forestal presenta el nou manual de bones pràctiques de gestió del pi pinyer

De la mà de Quim Santarén i Joan Rovira, la Cooperativa Forestal va participar en la jornada final del Grup Operatiu PINEA, el 16 de febrer a Madrid. Durant la jornada es van exposar una part dels resultats finals del projecte, i la Cooperativa va presentar el nou manual de bones pràctiques de gestió del pi pinyer, desenvolupat en el transcurs dels tres anys que ha durat el projecte.

Podeu consultar tota la documentació relacionada amb el projecte a la pàgina web www.gopinea.org.

El Life Biorgest presenta l'aplicació de l'IBP a Catalunya en unes jornades de projectes europeus a Itàlia

En una acció del projecte Life Biorgest, representants del Consorci Forestal de Catalunya han participat a Florència (Itàlia) a la conferència final del projecte Life GoProFor, en la qual s'han presentat les experiències de l'aplicació de l'IBP a Catalunya.

En el transcurs de les jornades també s'ha celebrat una nova reunió del Comitè Internacional d'experts d'aquest índex de biodiversitat potencial, a més de diverses sessions de networking amb altres projectes Life.

El Consorci Forestal treballa en l'elaboració del nou Pla Estratègic de l'entitat

Coincidint amb la celebració dels 75 anys de la seva fundació, el Consorci Forestal de Catalunya està treballant en l'elaboració del nou Pla Estratègic de l'entitat. Ja s'han començat les trobades per analitzar la situació actual del sector i dibuixar les línies estratègiques que guiaran les accions del Consorci Forestal durant els propers anys, un procés en el

qual hi seran convocats a participar els socis i sòcies de l'entitat.

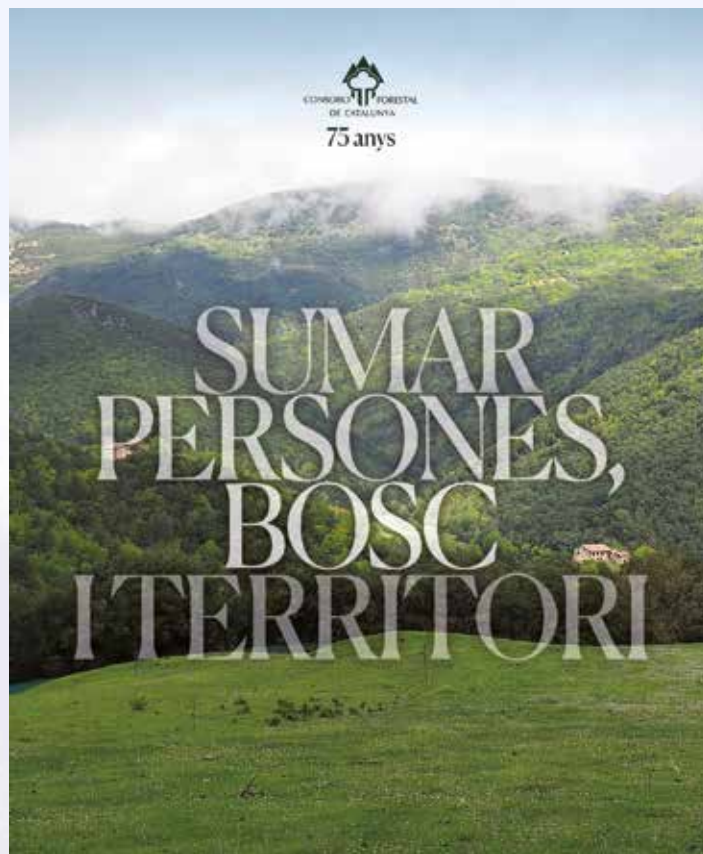
Els propers mesos seran clau per afrontar l'adaptació dels boscos al canvi climàtic així com per a les activitats socials i les decisions polítiques que afecten directament la gestió de les finques privades del país.

**Vols col·laborar
a la nostra
revista?**

- Cartes al director
- Articles tècnics
- Publicitat

**T'expliquem com fer-ho a través del codi QR
o a la secció Revista i Publicacions
de la web www.forestal.cat**

Un llibre escrit amb l'ànima

En ocasió dels 75 anys d'història del Consorci Forestal de Catalunya hem editat el llibre "Sumar persones, bosc i territori", que es presentarà el 3 de juny a l'acte públic de l'assemblea general de l'entitat, a la Masia Can Bordoï de Llinars del Vallès.

Tots els **socis i sòcies** del Consorci Forestal tindran a la seva disposició un exemplar **gratuït** del llibre, que podran recollir de les següents maneres:

1 A l'assemblea general
el dia 03 de juny de 2023

2 Fent reserva prèvia
consorci@forestal.cat
972 842 708 (Margarita Rovira)
Fins el 31/12/23

Punts de recollida del llibre:

Santa Coloma
de Farners

Oficina del
CFC

C/ Jacint
Verdaguer, 3

Solsona

Oficina del
CFC

Plaça del Camp, 7

Arbúcies

Associació
propietaris del
Montseny

C/ Sant Jaume, 29

Sant Celoni

Associació de
propietaris del
Montnegre
Corredor

Passeig de la
Rectoria Vella

Palafrugell

Institut Català
del Suro

C/ de Miquel
Vincke i Meyer, 13

La recollida a Arbúcies, Sant Celoni i Palafrugell a partir del 15 de setembre de 2023

Campanya de lleva de suro complicada en un entorn complex

Josep M. Tusell

Enginyer de Forests
Responsable Tècnic
del CFC

La campanya de lleva de suro per aquesta temporada es troba en una situació ben complexa, fins al punt que més d'una persona s'ha exclamat: ara que el suro val diners, no podem pelar. I és que, per una banda, tenim un mercat a l'alça, amb preus del suro que han anat pujant en els darrers anys (i aquí cal tenir ben present el paper i la responsabilitat que ha tingut Quality Suber) i, per altra banda, tenim suredes que encara no s'han recuperat dels forts atacs de l'eruga peluda del suro (*Lymantria dispar*) que, juntament amb la situació climàtica de sequera intensa que estem patint, fa dubtar de la idoneïtat de llevar el suro en les condicions actuals. Per tots

és sabut que a Catalunya ens està afectant una forta sequera, que des de la tardor del 2022 ha plogut molt per sota de la mitjana i que els boscos ho estan passant francament malament. Però no només és aquí: Andalusia, Extremadura i Portugal també es troben amb la mateixa situació o fins i tot pitjor, ja que a la part oriental d'Andalusia, l'atac de l'eruga peluda del suro (*Lymantria dispar*) ja ha afectat més de 45.000 ha del Parc Natural de Los Alcornocales a la zona de Cadis. A més de la sequera, també tenim unes temperatures superiors a les normals per l'època. Tant és així, que a Extremadura (on hi ha una normativa semblant a la nostra que regula la temporada de lleva) i a Andalusia, ja han aprovat avançar la pela de suro pel dia 2 de maig, i es plantegen realitzar-la fins a la tardor (amb parada estival si s'escau) per allargar al màxim la temporada. Val a dir, i això és molt important, que en aquestes zones que han avançat la lleva, a principis

del mes d'abril les alzines sureres ja havien canviat la fulla i realitzat la floració, quan normalment ho fan més tard. A casa nostra, tot just ara (primera setmana de maig), estan iniciant el procés de canvi de fulla i floració, per tant, no és moment encara de plantejar-se realitzar la lleva del suro. Cal esperar a la culminació del canvi de fulla i floració i, sobretot, veure com evoluciona la situació de sequera, ja que de moment, de seguir en aquestes condicions, tot apunta cap a un escenari de lleva molt restringit. No podem oblidar, també, la problemàtica que tenim a Catalunya pel que fa al tractament del suro per prevenir l'escaldat (*Diplodia corticola*). Fins fa uns anys, l'Administració cedia el producte als propietaris en el moment de sol·licitar el permís de lleva i fins a l'any passat encara es promovia el tractament fitosanitari amb ajuts directes. Actualment, ja no hi ha ajuts ni cap producte comercial disponible per fer el tractament preventiu contra l'escaldat, però la por i desconfiança a patir danys per aquest fong a les finques és ben present entre els propietaris forestals. Per una banda por, perquè tots hem vist com en finques ben gestionades i tractades preventivament amb els productes autoritzats en cada moment, ens evitava tenir importants afectacions per escaldat, i ara, sense la possibilitat de fer el tractament, no sabem què pot passar; i desconfiança per la falta d'explicacions per part de l'administració per canviar, de cop i volta, el criteri i no promoure el tractament ni vetllar per tenir un producte fitosanitari que sigui efectiu i que estigui autoritzat per aquests usos.

Adicionalment, la Direcció General d'Ecosistemes Forestals i Gestió del Medi, arran dels treballs que realitza per a la substitució del producte fitosanitari pel control de l'escaldat, el Metiltiofanat, ha informat que malgrat la percepció generalitzada de l'eficàcia del tractament, hi ha indicis i dubtes que el control sigui degut als tractaments. Des de Quality Suber i el CFC, hem demanat que s'intensifiquin aquests estudis i saber com combatre els danys.

Per altra banda, i en una posició totalment oposada, tenim el mercat actual del suro. El consum mundial de vi embotellat i de qualitat augmenta any rere any, sent el tapament amb diferents formats de suro el més demandat i amb més creixement.

En aquest punt cal destacar la contínua substitució del tap natural per taps d'aglomerat o de partícules, que permeten augmentar el rendiment del suro en nombre total de taps fabricats i, per tant, abastir la demanda mundial. També hem d'afegir els efectes sobre la demanda dels aïllaments, granulats per camps de futbol i altres aplicacions creixents.

Per tant, i davant de tot el que hem anat desgranant, ens plantem davant una campanya de lleva de suro on moltes finques no es plantegen pelar, ja sigui per la sequera o per la impossibilitat de fer el tractament fitosanitari i, per altra banda, ens trobem amb una indústria que necessita suro i cada vegada amb major quantitat. Així doncs, segons les previsions, a nivell general de la península Ibèrica es preveu una baixada de la producció total de suro i al mateix temps un increment de la demanda. Això fa témer una política de preus artificialment alts i de compra de suro agressiva per part de la indústria, fet que no presagia cap bon auguri pel futur, ni del sector forestal, que es podria veure abocat a llevar el suro en condicions límit, amb poca vista cap al futur i provocant danys i efectes negatius pels propers anys, ni de les mateixes indústries que difícilment, algunes d'elles, podran aguantar preus massa alts pel suro. És moment de reflexionar i tenir la sang freda, ja que si les condicions de lleva no són les ideals, millor no llevar enguany i esperar la propera temporada. És millor saber esperar el bon moment que no voler aprofitar els preus actuals del suro però arriscar-nos a malmetre la qualitat del suro en les properes lleves i, fins i tot, comprometre la supervivència dels mateixos arbres pel fet d'haver realitzat la lleva en males condicions. Aquí ens hi juguem el futur de les suredes i el futur de la producció de suro de qualitat. ●

Entre tots podem
fer un planeta millor.
Et compromets?
Adhereix-te a PEFC

Asociación
Española para
la Sostenibilidad
Forestal

www.pefc.cat www.pefc.es

Propietaris Forestals
sostenibilitat

Indústria
custòdia

Cellers
responsabilitat

La **Certificació PEFC** promou pràctiques ambientals sostenibles en els boscos i en l'elaboració dels seus productes. Utilitzant productes certificats PEFC contribueixes a la conservació dels boscos.

La propietat forestal a la Comunitat Valenciana

Associació de
Silvicultors de
la Comunitat
Valenciana

Condicions naturals

La Comunitat Valenciana, al llarg de la seva geografia, presenta variacions importants en el relleu i clima. A les cotes més baixes, trobem

grans planes de costa i a mesura que ens enfilem, podem trobar diferents crestes com les serres d'Alacant on la pedra ha substituït la vegetació, i que contrasta amb llocs com El Parc natural de la Font Roja.

A Castelló succeeix un fet semblant, en les zones més baixes trobem una costa plana i estreta, on de mica a mica es va enfilant un massís de muntanyes que uneixen amb la província de Terol i el Parc Natural de la Tinenessa de Benifassa.

València té 40 Km de superfície plana i un interior on s'aconsegueixen altures considerables com l'Alt de Barraques o Cerro Caldrón, a 1838 m a la Poble de Sant Miquel, comarca d'Ademús.

Espais naturals

La Comunitat Valenciana presenta un bioma típicament mediterrani, on predominen arbres i arbustos de fulla perenne. Les espècies que formen la vegetació autòctona depenen de les condicions ambientals on es desenvolupen, podent trobar:

- **Bosc de savina:** Apareixen als cims més alts de les províncies de Castelló i València.

- **Pinedes de pi roig:** Són boscos alts, no gaire densos i fàcils de transitar, i es poden trobar a les cimeres del Parc Natural de Penyagolosa i la Serra de Javalambre.
- **Pinedes de pinassa:** Se solen trobar, altitudinalment, sota els boscos de pi roig, en sòls insolats i amb un elevat pendent.
- **Bosc de ribera:** Es troben a les zones properes dels rius, i principalment estan dominats pels pollanques.
- **Rouredes i carrascars:** Són comunes a les zones de major altitud i latitud. El roure de fulla petita el podem trobar al Maestrat i en ombries d'altures mitjanes. A mesura que es descendeix la cota, comencen a aflorar els carrascars acompanyats de pins.
- **Suredes:** Es situen principalment a la Serra d'Espadán.
- **Pinedes de pi pinastre:** Les trobem als sòls silícis de València i Castelló.
- **Pinedes de pi blanc:** Són les més abundants de tota la comunitat, adaptant-se a tots els entorns.

Marc legal

La legislació forestal a la Comunitat Valenciana es regeix per la llei 3/1993 de 9 de desembre "Llei forestal Valenciana" i el seu Decret 98/1995 de 16 de maig que aprova el reglament de dita llei.

Per altra banda, el Decret 58/2013 PATFOR "Pla d'acció sobre el territori forestal valencià" crea un marc jurídic que, encara que pot ser milloable, dona una certa seguretat en la gestió als propietaris forestals. També es disposa de l'Ordre 10/2015 de 8 d'abril i les seves respectives modificacions, que regulen els aprofitaments forestals.

El conjunt de totes aquestes lleis, acompanyades de la legislació Europea vinculada al sector i la legislació bàsica estatal, formen el marc normatiu del sector forestal. Sovint aquesta abundant normativa és contradiu amb altres figures legis-

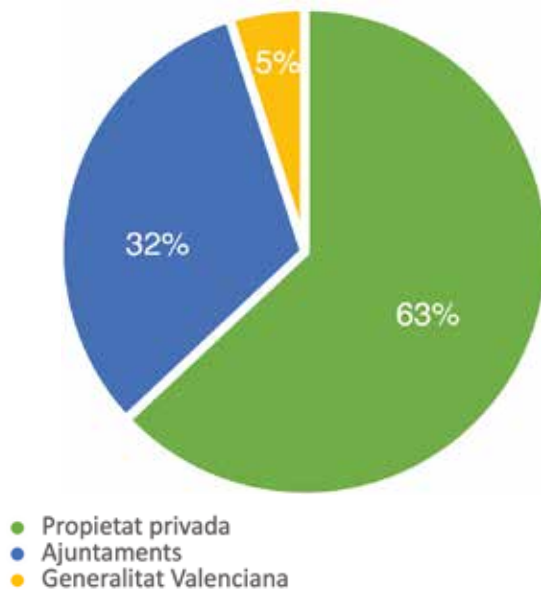

latives de protecció sobre el mateix territori, que arriben a dificultar la gestió del propietari, impeding l'establiment d'una economia lligada al sector forestal.

La propietat i l'associacionisme

El 60% del territori valencià és de sòl forestal, aproximadament 1,4 milions d'hectàrees. D'aquesta superfície, el 63% és de propietat privada, el 32% pertany als ajuntaments i el 5% restant és de la Generalitat Valenciana.

Propietat Forestal de la comunitat valenciana

Actualment el sector forestal es troba envellit i poc vertebrat. El 95% de les explotacions forestals privades tenen menys de 5 ha agroforestals, fet que fa necessària l'agrupació de la propietat per tal de ser gestionada. El conjunt d'aquests factors, juntament amb l'escàs valor econòmic del producte extret i les normatives enfocades des d'una visió urbana, comporta que hi hagi una baixa activitat del sector i, per tant, acabi repercutint en el despoblament del món rural.

Els moviments associatius de la propietat privada forestal durant els últims 25 anys han comportat que es creessin diferents entitats:

L'any 1998 va sorgir SILVAL, de la mà de Pedro Pérez Pardo, però aquesta associació va tenir molt poc recorregut i per falta d'activitat va desaparèixer. Seguidament, es va constituir AFOVAL, una associació de caràcter autonòmic que representava els propietaris forestals. L'any 1999 AFOVAL va integrar-se a COSE (Confederació d'Organitzacions de Silvicultors d'Espanya), que al mateix temps, es troba federada

amb la Confederació de Propietaris Forestals Europeus (CEPF) i representa el 67% de la superfície forestal a tota Europa.

Amb els anys s'han anat creant noves associacions de propietaris forestals de caire més local, com és el cas de l'Associació de la Tinensa-Ports que va ser constituïda amb motiu de la declaració del Parc Natural de la Tinença de Benifassà.

Tot i així, l'existència de diferents associacions amb objectius comuns, ha suposat diferents càrregues econòmiques per a la propietat forestal, com podria ser la multiplicitat de despeses en quotes, personal tècnic, material... A banda de la pèrdua d'influència del sector davant l'administració i el mercat.

Partint d'aquesta realitat, i amb l'objectiu d'agrupar les associacions en una sola per donar veu a la propietat, representar-la davant l'administració i fomentar el sector forestal, aquest passat any 2022 s'ha constituït ASILVAL.

ASILVAL ha nascut per reunir totes les associacions forestals de caràcter autonòmic, constituir l'interlocutor més representatiu de la propietat forestal valenciana i d'aquesta manera integrar-se a COSE.

Principals reptes i oportunitats

Des de fa pocs anys, gràcies a les associacions forestals s'ha incrementat de forma molt significativa el nombre d'instruments de gestió forestal sostenible (PTGFS). A conseqüència, es vol prioritzar la gestió forestal enfocada a l'externalització de serveis, afavorint el desenvolupament d'empreses forestals que poden generar ocupació local i potenciar l'economia del territori.

Es vol apostar per desenvolupar plenament les possibilitats d'ús de l'energia procedent de la biomassa, i la coordinació entre les polítiques de prevenció i extinció d'incendis amb la gestió de les masses forestals privades.

Tot i així, l'oportunitat més esperada per al sector forestal són els pagaments per serveis ambientals que, amb una bona informació a la societat dels treballs dels silvicultors, podran ser una realitat. ●

Taula de preus de la fusta

Llotja de contractació i mercat en origen de Vic i Girona

Josep M. Tusell

Enginyer de Forests
Responsable Tècnic
del CFC

Seguint amb l'interès de les darreres edicions, la Taula Nacional de preus de la fusta número 64 celebrada a la Llotja de Vic va seguir marcada per la gran assistència de serradores i productors. En aquesta edició es va constatar l'estancament de les fustes de qualitat, ja que ara la temporada ja està a les acaballes, la desinflada del preu del pollancre de qualitat per a desenrotllament sense arribar als irrisoris preus anteriors i la constatació de l'increment del preu de les llenyes. Queda clara la inèrcia del preu de les llenyes i de la fusta per energia en general que, tot i que en aquesta Taula no s'ha plasmat l'increment dels preus de la fusta de trituració, aquesta segueix amb una demanda ascendent i empeny amb força la resta de preus. Per contra, sí que hi ha hagut un important moviment de la fusta per embalatge, la qual marca una puja tot i les notícies d'estancament de la demanda de palets i de la baixada de preu del metre cúbic de fusta serrada.

tació de l'increment del preu de les llenyes. Queda clara la inèrcia del preu de les llenyes i de la fusta per energia en general que, tot i que en aquesta Taula no s'ha plasmat l'increment dels preus de la fusta de trituració, aquesta segueix amb una demanda ascendent i empeny amb força la resta de preus. Per contra, sí que hi ha hagut un important moviment de la fusta per embalatge, la qual marca una puja tot i les notícies d'estancament de la demanda de palets i de la baixada de preu del metre cúbic de fusta serrada.

			Vic	Girona	
		Cotització anterior	Preus del dia 13/04/2023	Preus del dia 04/11/2022	
Vern		s/c	s/c	s/c	t
Castanyer	de 18 a més cm ø Qualitat serra	70,00 / 82,00	70,00 / 82,00	70,00 / 82,00	t
	Barranta	40,00 / 45,00	45,00 / 50,00	40,00 / 45,00	t
Pollancre (s/camió)	Xapa 1a. De 20 a més cm ø	80,00 / 110,00	80,00 / 100,00	80,00 / 110,00	m ³
	Xapa 2a. De 20 a més cm ø	70,00 / 80,00	70,00 / 80,00	70,00 / 80,00	m ³
Freixe	de 20 a 30 cm ø tallat a mida	70,00 / 80,00	70,00 / 80,00		t
	de 23 a més cm ø	70,00 / 130,00		70,00 / 135,00	t
	Superior (min. 30 cm ø) Qualitat serra	80,00 / 135,00	80,00 / 135,00		t
Faig	de 20 a 30 més cm ø Qualitat serra	70,00 / 75,00	70,00 / 75,00	70,00 / 75,00	t
	Primeres. De 30 a més cm ø	80,00 / 100,00		80,00 / 100,00	t
	Superior (min. 35 cm ø) Qualitat serra	75,00 / 100,00	75,00 / 100,00		t
Plàtan	de 25 a més cm ø Qualitat serra	45,00 / 60,00	50,00 / 60,00		t
	de 20 a més cm ø	44,00 / 52,00		45,00 / 60,00	t
Blada	de 25 a més cm ø Qualitat serra	70,00 / 90,00	70,00 / 90,00		t
Roure	1a qualitat de 30 a més cm ø	100,00 / 140,00	100,00 / 140,00	100,00 / 140,00	t
	2a qualitat de 23 a més cm ø	60,00 / 65,00	70,00 / 90,00		t
Acàcia	Prima de 8 a 23 cm ø	63,00 / 70,00	63,00 / 70,00	63,00 / 70,00	t
	Gruixuda de 23 a més cm ø	60,00 / 85,00	60,00 / 85,00	50,00 / 70,00	t

Pi Douglas	de 30 a més cm ø Estructural	100,00 / 125,00	120,00 / 135,00	100,00 / 125,00	t
	de 14 a més cm ø	77,00 / 83,00	80,00 / 93,00		t
	de 16 a més cm ø	67,00 / 72,00		77,00 / 83,00	t
Pi pinyer	de més de 18 cm ø	49,00 / 56,00	51,00 / 62,00		t
	de 20 a més cm ø	47,00 / 52,00		49,00 / 56,00	t
Pi insignis	de 16 a més cm ø	73,00 / 86,00	75,00 / 92,00	73,00 / 86,00	t
	de 30 a més cm ø	76,00 / 89,00	86,00 / 95,00	76,00 / 89,00	t
Pi marítim	de 16 a més cm ø	64,00 / 70,00	66,00 / 75,00	64,00 / 70,00	t
Pi roig	de més de 14 cm ø	66,00 / 73,00	69,00 / 78,00		t
Pi negre	de més de 16 cm ø	63,00 / 70,00	65,00 / 75,00		t
Pi blanc (bord)	de més de 16 cm ø	53,00 / 58,00	58,00 / 63,00		t
	de 20 a més cm ø	48,00 / 53,00		53,00 / 58,00	t
Pinassa	de més de 14 cm ø	55,00 / 64,00	57,00 / 69,00		t

FUSTA LLARGA	Pi roig de més de 14 cm ø	60,00 / 62,00	63,00 / 65,00		t
	Pinassa de més de 14 cm ø	56,00 / 58,00	59,00 / 61,00		t
	Pi blanc (bord) de més de 14 cm ø	55,00 / 57,00	58,00 / 60,00		t

LLENYA	Alzina	85,00 / 100,00	90,00 / 100,00	90,00 / 100,00	t
	Alzina (zona Bages, Osona i Solsonès)	90,00 / 100,00	92,00 / 100,00		t
	Alzina (zona Vallès, Selva i Gironès)	85,00 / 95,00	90,00 / 100,00		t
	Roure	70,00 / 80,00	70,00 / 83,00	65,00 / 75,00	t
	Roure (zona Bages, Osona i Solsonès)	70,00 / 80,00	70,00 / 83,00		t
	Roure (zona Vallès, Selva i Gironès)	70,00 / 80,00	70,00 / 80,00		t
	Faig			60,00 / 65,00	t
	Faig / Freixe	50,00	65,00 / 70,00		
	Faig (zona Vallès, Selva i Gironès)	50,00	50,00		t
	Plàtan	50,00	50,00		
	Suro pelut	30,00 / 35,00	35,00 / 45,00	30,00 / 35,00	t

FUSTES DE TRITURACIÓ	Coníferes (General)	35,00 / 40,00	40,00 / 45,00		t
	Coníferes (Garrigues)	42,00 / 45,00	42,00 / 45,00		t
	Coníferes (St. Gaudens)	57,00	57,00		t
	Castanyer (General)	35,00 / 40,00	40,00 / 50,00		t
	Castanyer (St. Gaudens)	51,00	51,00		t
	Faig (St. Gaudens)	56,00	56,00		t
	Eucaliptus (St. Gaudens) amb escorça	56,00	56,00		t
	Planifolis (General)	32,00 / 37,00	32,00 / 37,00		
	Altres planifolis (Garrigues)	37,00 / 40,00	37,00 / 40,00		t
	Altres planifolis (St. Gaudens)	55,00	55,00		t
	Mercat Nacional	32,00 / 38,00		32,00 / 40,00	t
		Arbre/capçada a carregador	22,00 / 28,00	22,00 / 28,00	

PALS DE CONÍFERES	Puntal llarg fins a 18 cm punta gruixuda	65,00 / 72,00	75,00 / 80,00		t
	Puntal tallat a mida fins a 8-10 cm punta	68,00 / 73,00	68,00 / 73,00		t

PELA DE SURO	Pela de suro (qualitat A)	3.000,00		3.000,00	t
	Pela de suro (qualitats: A prim)	1.200,00		1.200,00	t
	Pela de suro (qualitat B)	1.650,00		1.650,00	t
	Suro trituració (rebuig) no cremat	1.100,00		1.100,00	t
	Pelegrí	550,00 / 600,00		550,00 / 600,00	t
	Suro cremat	300,00 / 400,00		300,00 / 400,00	t
	Suro enrassat (no cremat). A partir de:	A valorar		A valorar	t

Nota: els preus s'entenen sobre indústria, excepte el pollancre (sobre camió).

En color verd es ressalten els preus que han augmentat i en vermell els que han disminuït respecte a la cotització anterior. A cotització anterior es mostren els preus de la Llotja de Vic i, en el seu defecte, els de la Llotja de Girona.

Manteniment de motoserres de gasolina

Oscar García
Enginyer de Forests
Escola Agrària del Solsonès

Daniel Tarrés
Enginyer de Forests
Escola Agrària del Solsonès

En aquest article presentem un breu resum de les principals tasques de manteniment que cal portar a terme periòdicament a les motoserres de gasolina.

Abans d'engegar la màquina, cal llegir-ne les instruccions.

Un mal costum força freqüent que es té quan comprem una motoserra nova és engegar-la sense haver llegit el manual d'instruccions. En el manual d'instruccions trobareu tota la informació necessària per a la posada a punt de la màquina, el seu ús segur i el seu manteniment.

Cada quant temps s'ha de fer el manteniment de la motoserra?

La freqüència en què cal portar a terme les diferents tasques de manteniment de la motoserra està directament relacionat amb l'ús de la màquina, és a dir,

no és el mateix una motoserra professional amb un ús intensiu diari que una motoserra domèstica d'ús ocasional, però per mirar d'estandarditzar-ho, les diferents marques han establert una temporització del manteniment en els manuals d'instruccions, dividint-les en tasques de manteniment diari, setmanal, mensual i anual.

Tasques de manteniment

Diàriament

- **Neteja general de la màquina:** La neteja després de cada ús és la mesura de manteniment bàsica, ja que la motoserra acumula resina, serradures i altres substàncies que en combinació amb l'oli de la cadena, poden causar problemes en el correcte funcionament de la màquina. Aquesta neteja normalment es fa a bosc amb un pinzell.
 - Es netegen les ranures de ventilació de la màquina i després es desmunta la tapa protectora del motor per netejar les nervadures del cilindre i l'interior de la coberta.
 - Es desmunta també la tapa protectora del pinyó i es treu l'espasa i cadena per netejar-les juntament amb el pinyó i l'embragatge.
- **Neteja del filtre d'aire:** La idea és fer la neteja un cop al dia, tot i que en condicions difícils es farà més d'un cop. Per netejar el filtre cal treure primer la coberta i desmuntar-lo. Un cop fora cal sacsejar-lo o raspallar-lo amb un pinzell. Per a la neteja a fons del filtre cal rentar-lo amb aigua i detergent, però mai emprar gasolina ni gasoil.

Generalitat de Catalunya
Departament d'Acció Climàtica,
Alimentació i Agenda Rural

Cursos de formació contínua 2023
Informació i inscripcions: www.easolsones.cat / 973 480713

@easolsones

Marcatge de tallades amb criteris de gestió silvícola propera a la natura	15 hores	maig
Captura en viu d'espècies depredadores (edició juny)	20 hores	juny
Aprofundiment en tècniques de captura en viu: maneig pràctic de dispositius de captura	25 hores	juny
Sanitat i higiene de carn silvestre de caça (edició setembre)	7 hores	setembre
Assecatge i asserrat de la fusta amb Serradores Forestals Portàtils	10 hores	octubre
Preparació per a la certificació europea de serra mecànica (ECC1-ECC2)	30 hores	novembre
Sanitat i higiene de carn silvestre de caça (edició novembre)	7 hores	novembre

- **Manteniment de l'equip de tall (espasa i cadena):** Per conèixer en detall com portar a terme aquest manteniment, podeu consultar l'article "Esmolat de motoserra" del número 148 de Catalunya Forestal.

Fotografia 1. Neteja general de la màquina a camp amb un pinzell. Font pròpia.

Setmanalment

El manteniment setmanal s'acostuma a fer al taller, ja que en aquest espai es pot disposar de diferents eines que poden ser d'utilitat. Primer de tot s'aprofita per realitzar amb més detall les tasques de manteniment diari emprant màquines i eines més precises com el compressor, cargol de banc... que al bosc no es tenen disponibles. Seguidament s'amplia el manteniment amb:

- **Manteniment del filtre de gasolina:** El filtre de benzina es troba situat al final del maneguet d'absorció dins del dipòsit. Per poder canviar-lo, es necessita un ganxet o filferro que permeti agafar el filtre i treure'l pel forat del dipòsit de combustible (és recomanable fer aquesta maniobra amb la màquina sense combustible). Un cop fora es comprova l'estat, es neteja amb detergents no inflamables, s'esbandeix i s'asseca bé abans de tornar a col·locar-lo. En el cas que estigui en mal estat, se substituirà per un de nou.
- **Comprovar els silentblocks:** És important comprovar que els silentblocks (amortidors) estiguin intactes i en el cas contrari substituir-los.
- **Comprovar i netejar la bugia:** Primer es comprova que la separació d'elèctrodes de la bugia sigui de 0,5 mm amb l'ajuda d'una galga i en cas de no ser així, cal ajustar-ne la separació amb unes alicates.

Tot i que si existeix algun problema derivat de les bugies, el més recomanable i efectiu és la seva substitució. Es pot netejar la bugia emprant un raspall metàl·lic per eliminar-ne la "carbonilla", i utilitzant alcohol de 90° o bé un netejador específic. Un cop neta i revisada, es procedeix a muntar la bugia. Cal assegurar-se que està totalment seca i que el rosca és suau i sense interrupcions.

Fotografia 2. Extracció del filtre de gasolina de l'interior del dipòsit. Font pròpia.

Fotografia 3. Comprovació de la separació dels elèctrodes de la bugia amb una galga. Font pròpia.

- **Desmuntar el dispositiu d'arrencada (tiraflexor):** S'han de netejar les pales de ventilador del volant i revisar-ne el funcionament. En cas de problemes podeu llegir al final d'aquest article com arreglar el tiraflexor.

Fotografia 4. Desmuntatge del tiraflexor. Font pròpia.

- **Manteniment del sistema de transmissió:** Primer de tot s'ha de desmuntar la tapa del sistema de transmissió, treure la cadena i l'espasa per així poder accedir al sistema de transmissió: pinyó de cadena, campana de l'embragatge, embragatge i fre de cadena, per a després:

- Revisar el mecanisme del fre de cadena, netejar-lo i comprovar-ne el desgast (*ha de tenir un mínim de 0,6 mm de gruix al punt més desgastat*) i en el cas que estiguin gastats reposar-los.
- Revisar el desgast del pinyó de cadena amb una galga (*el desgast no ha de superar la profunditat de 0,5 mm*) i la campana de l'embragatge. Cal tenir en compte que segons el model de motoserra podem trobar:
 - El sistema d'embragatge interior. Per desmuntar-lo únicament caldrà retirar la grapa de subjecció amb la punta d'un tornavís i després retirar el pinyó de cadena i la campana.

- El sistema d'embragatge exterior. Per desmuntar-lo caldrà bloquejar el pistó retirant la bugia i emprant un parador del pinyó per poder descarregar l'embragatge i accedir a la campana de l'embragatge i el pinyó.

Mensualment

- Cada 100h és adequat **substituir la bugia**. Per fer-ho cal desmuntar la coberta de la màquina, retirar l'endoll de la bugia i desenroscar-la. Cal emprar únicament bugies en perfecte estat i que compleixin les especificacions tècniques de la màquina (mirar les instruccions).
- **Netejar el dipòsit de combustible i el dipòsit d'oli lubricant**

Anualment

Cada any és molt recomanable portar la motoserra a un taller especialitzat per portar a terme una revisió integral de la màquina.

Què cal tenir en compte si hem guardat la motoserra durant molt temps sense emprar-la?

Si tenim previst guardar la motoserra durant un període llarg de temps (més de 3 mesos) caldrà seguir els següents passos per tal de no trobar-nos amb problemes quan es torni a utilitzar.

- Desmuntar l'espasa i la cadena.
- Buidar completament el dipòsit de combustible i netejar-lo.
- Arrancar el motor, aplicant el fre de cadena, i deixar el motor en ralenti fins que es pari del tot (així ens assurem que no quedi gens de combustible a la màquina). ●

Cicles formatius de grau superior:
Gestió forestal i del medi natural (dual)
Paisatgisme i medi rural (agrari i ramader)

T. 973 480 713
Ctra. Manresa, km 77
OLIUS (Solsonès)
www.easolsones.cat

   @easolsones

 Generalitat de Catalunya
Departament d'Acció Climàtica,
Alimentació i Agenda Rural

De les Conferències de les Parts a les parts per milió de CO₂ atmosfèric

David Montserrat

Doctor en Geografia

Convido al lector a aixecar la vista i fer un recompte dels avions que passen. Si la volta de cel visible ho permet n'observarem algun, però difícilment ens farem la idea dels 15.000 avions que en aquell instant estan sobrevolant el planeta. Avui dia, amb aplicacions com fliht radar24, qualsevol pot fer el seguiment del

que acaben sent uns 100.000 vols diaris, xifres indicadores d'una economia globalitzada. I ara convido al mateix lector a l'hemeroteca.

Repassem tres notícies. Primera, setembre passat. Compareixen en roda de premsa Mbappé i Galtier, jugador i entrenador, respectivament, del club de futbol parisenc PSG. Se'ls pregunta per la possibilitat de reduir l'impacte ambiental dels desplaçaments substituint l'avió pel tren i els dos esclaten a riure. Ni poden entendre la pregunta acostumats als seus jets privats. Segona, febrer passat. Hong-Kong anuncia que a partir de l'1 de març regalarà mig milió de bitllets d'avió per a promocionar la ciutat. Tercera, la més propera. Es reobre el debat de la tercera pista a l'aeroport del Prat amb la proposta d'instal·lar-la al mar. Així incrementariem el nombre i la mida dels avions que operen a Barcelona. Què té a veure el sector aeri amb el títol de l'article? Segons una notícia de la BBC, es calcula que les emissions de CO₂ dels avions van augmentar un 30% entre el 2013 i 2019. I després del parèntesi de la pandèmia, continuem enlairant les xifres de vols, mai millor dit, i així serà mentre el preu del querosè (atenció, segueix subvencionat com tots els combustibles fòssils) ho permeti.

Les Conferències de les Parts (COP) són òrgans rectors internacionals existents en tres àmbits (desertització, pèrdua de biodiversitat i canvi climàtic) que, sota els auspicis de les Nacions Unides, reuneixen les Parts (els Estats i altres organitzacions) per a promoure, negociar i fer el seguiment d'acords en cadascuna d'aquestes tres matèries. Totes tres convencions van sorgir de la famosíssima Cimera de la Terra celebrada a Rio de Janeiro l'any 1992 dedicada al desenvolupament sostenible del planeta. Tot i que les COP climàtiques són les que tenen més seguiment mediàtic, és evident la interacció temàtica entre elles. Per exemple, la darrera COP de biodiversitat va acordar assolir la protecció d'un 30% de les superfícies continentals i aquàtiques, en l'intent d'augmentar la resiliència dels sistemes naturals en un context de canvi climàtic massa ràpid. De totes les COP climàtiques, la COP21 de l'any 2015 és considerada la més transcendental en promoure l'Acord de París. De fet, els objectius d'aquest acord han esdevingut el principal repte de totes les COP climàtiques posteriors. I d'aquests objectius, el més ambiciós és el que comprometia a les Parts a limitar l'escalfament global per sota dels +2°C, i preferentment dels +1,5°C, respecte els valors preindustrials. Per assolir aquest objectiu, calia que els 196 països signants reduïssin dràsticament les emissions de gasos amb efecte hivernacle. La base científica que proporciona els arguments a les COP procedeix del Grup Intergovernamental d'Experts sobre el Canvi Climàtic (IPCC). D'un dels seus informes, titulat "Cambio Climático: Calentamiento Global de 1,5°C" n'hem extret el gràfic que compartim en la figura 1. En l'informe ocupa un lloc molt discret, segurament donada la inversemblança del que hi mostra. Efectivament, dibuixa la corba recent d'acumulació de CO₂ atmosfèric i com es doblega des de ja mateix per aconseguir les xifres de reducció d'emissions que han de permetre

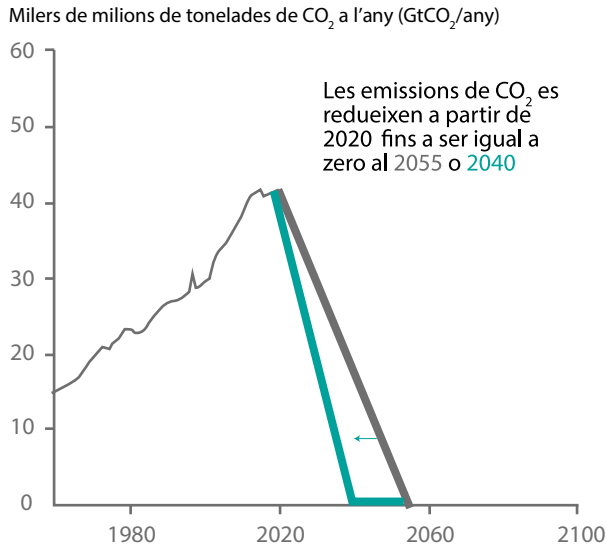

Figura 1. Trajectòries estilitzades de les emissions globals netes de CO₂. La inacció en la reducció d'emissions de CO₂ per evitar el reescalfament del planeta més enllà dels 1,5°C o 2°C ha fet que el gràfic que representa aquesta estratègia hagi deixat de ser un repte ambiciós per a passar a ser una ridícula mentida. Font IPCC.

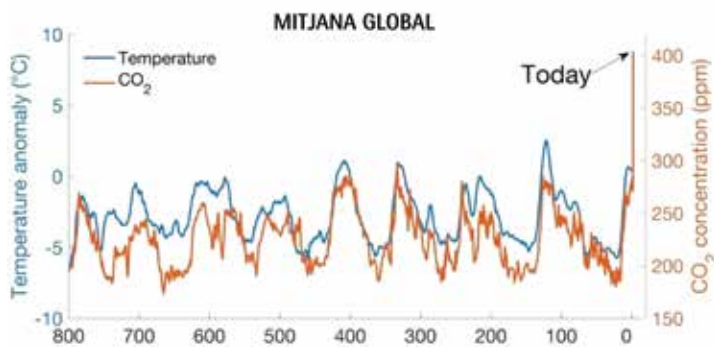
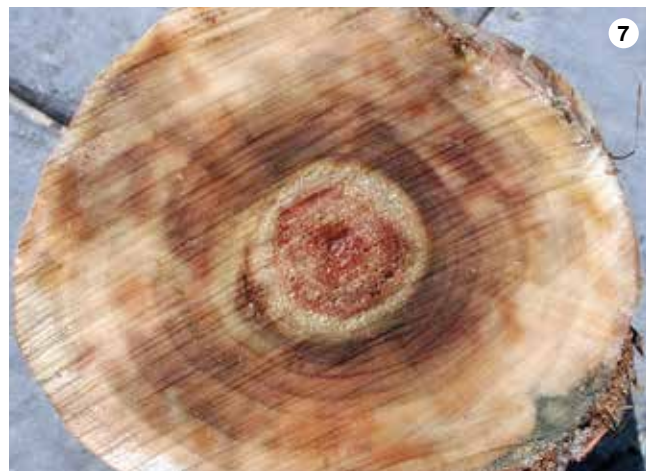
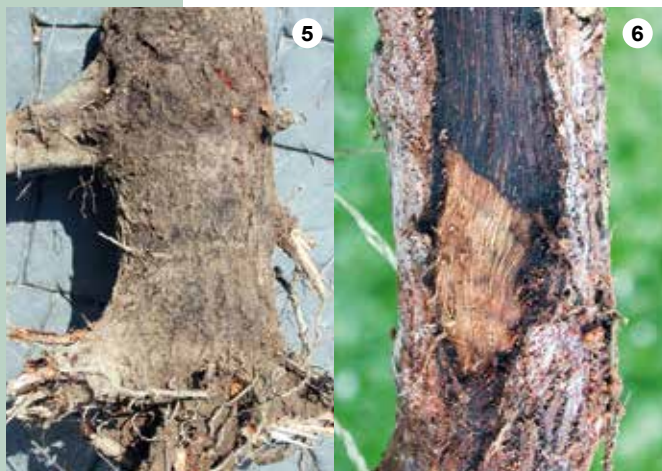

Figura 2. La concentració de CO₂ a l'atmosfera ha passat des de l'inici de la Revolució Industrial (meitats del s. XVIII) de 280 ppm a 420 ppm i continua pujant. A partir dels testimonis de gel de l'Antàrtida sabem del cert que aquest darrer valor no s'havia donat mai en els darrers 800.000 anys i sabem també, per la seva estreta relació amb la temperatura, que estem abocats a un imminent i inaudit escalfament. Font: <https://theconversation.com>

no superar els citats límits de temperatura de l'Acord de París. Veient la dependència actual dels combustibles fòssils, és evident que aquest descens vertiginós que ha de passar poc després del 2020 no serà. La conclusió és que ja no som a temps de limitar l'escalfament al +1,5°C respecte els valors preindustrials ni probablement tampoc els +2°C, amb el que suposa d'increment de desastres irreversibles. De fet, l'actual anomalia ja és de +1°C i hi ha un 50% de probabilitats que durant els propers 5 anys transitòriament algun any ja superi els +1,5°C. Potser la trampa dels Acords de París és que eren compromisos sense cap obligació en virtut del dret internacional i, conseqüentment, sense possibilitat d'un règim sancionador pels incompliments. Ja fa anys que James Hansen, científic de la NASA pioner alertant del canvi climàtic, des de "The Guardian", qualificava l'Acord de París de frau i farsa. Semblantment l'activista Greta Thunberg parla dels "bla bla bla" per a referir-se als 30 anys d'acords mancats d'acció des de la Cimera de Rio.

Per acabar, la figura 2 reconstrueix el CO₂ atmosfèric (en taronja) i la temperatura (en blau) a l'Antàrtida per als darrers 800.000 anys. Es tracta d'una sèrie robusta obtinguda extraient testimonis de gel. Pel que fa al CO₂, demostra que estem en un escenari sense precedents tant en valor absolut com en ritme de creixement. L'espècie Homo sapiens, apareguda fa 300.000 anys, mai havia viscut en una atmosfera així i, amb bastanta seguretat, podria ser que ni tan sols el gènere Homo, aparegut fa 2,5 milions d'anys! I molta atenció amb la temperatura amb qui el CO₂ té una inequívoca correlació positiva retroalimentada. Sabent que existeix un retard d'entre anys i dècades entre l'emissió de CO₂ i el seu efecte màxim d'escalfament, el gràfic adverteix que estem a punt de fer un salt a unes condicions de temperatura mai viscudes. Per no parlar dels altres afectes: increment del nivell del mar o l'extinció massiva d'espècies que alguns biòlegs defensen que ja s'ha iniciat. ●

Podridura d'arrels i coll, xancre humit de llenyoses *Phytophthora spp.*

1. Alineació d'*Ulmus* amb clorosi, pansiment, defoliació i assecada de branquem.

2. Assecament de *Salvia* per *Phytophthora*.

3. Pa de terra i arrels sanes (esquerra) i greument afectades per podridura (dreta).

4. Detall de la podridura d'arrels per *Phytophthora*.

5. *Populus* amb coll de tronc i arrels greument afectades, amb xancre humit.

6. Coll de tija d'arbustiva amb necrosi subcortical i coloracions en xilema.

7. Tall transversal de coll de tronc de *Populus* amb afectacions en xilema.

Nom científic: *Phytophthora* spp. de Bary, 1876 (Oomycota: Peronosporales)

Nom comú: podridura d'arrels i coll, xancres humits de llenyoses.

DESCRIPCIÓ DEL PATÒGEN

Les *Phytophthora* pertanyen al grup dels oomicets (dins dels cromistes) i són floridures d'aigua. Algunes espècies poden causar enormes pèrdues econòmiques arreu del món (en vivers i àmbits agrícoles, ornamentals i forestals) i danys ambientals en ecosistemes naturals.

Té més de 100 espècies descrites, però s'estima que podrien haver-n'hi moltes més per descriure

CICLE BIOLÒGIC

No són fongs, malgrat morfològicament són molt similars; els fongs tenen paret cel·lular amb quitina, mentre que *Phytophthora* té cel·lulosa i les hifes filamentosos sense divisions (septes).

Es poden reproduir de manera asexual (per zoòspores biflagel·lades) i també sexualment.

Hiverna en el sòl i en arrels, en forma d'òospores (espores sexuals), esporangis (produeixen zoòspores que són mòbils pels flagels), clamidòspores (molt resistents, amb parets molt gruixudes) o micelis. L'atac es pot fer bé per l'arrel o per la part aèria de la planta; en brots i fullam, cal humitat perquè hi hagi germinació i formació d'espores.

La zona infectada produeix exsudats i en el cas d'atacs en el sòl, els exsudats atrauen a les zoòspores.

La dispersió de les espores es fa per l'aigua (en el sòl) i per la pluja i vent (en les parts aèries).

Algunes espècies poden sobreviure i créixer de manera sapròfita en el sòl.

HOSTES AFECTATS

Patògens de coníferes (*Pinus*, *Abies*, *Cedrus*) i angiospermes dicotiledònies (arbres i arbustives). Moltes espècies són paràsits bastant específics de la planta hoste que ataquen.

Les espècies patògenes són: *P.alni* (*Alnus*), *P.cactorum* (arbustives i frondoses), *P.cam-bivora* (*Castanea*, *Fagus*, arbustives), *P.cinnamomi* (arbustives, coníferes, frondoses), *P.citricola* (cítrics, coníferes), *P.gonapodyides* (frondoses), *P.kernoviae* (arbustives, *Fagus*, *Quercus*), *P.lateralis* (coníferes), *P.palmivora* (palmeres), *P.querquina* (*Quercus*), *P.ramorum* (arbustives, frondoses, *Quercus*).

DANYS I DIAGNOSI

Les espècies patògenes fan decadència radicular, amb podridura d'arrels (mort del càmrium subcortical); després hi ha clorosi, pansiment i assecament de fullam, brots i branques de capçada.

Altres espècies provoquen ofegament de les plàntules i podridura de tiges, fullam i fruits.

En infeccions greus, hi ha invasió de la zona del coll i part baixa del tronc/tija; això pot generar decoloracions en l'escorça, lesions en el xilema (agafa colors foscos) i regalims d'exsudats foscos.

Aquests danys comentats són els típics, però cal diagnosi de laboratori per saber que és *Phytophthora*.

CONTROL

Les mesures preventives pel control de *Phytophthora* són molt importants; és difícil de controlar quan bona part del sistema radicular de la planta està afectat. Pot sobreviure en les capes superficials del terra durant anys; drenatges deficients, humitats altes, excés d'aigua i temperatures de 20-32° afavoreixen creixement, atacs i dispersió de *Phytophthora*.

Les estratègies culturals de control són: utilitzar plantes i terres lliures d'infeccions, i plantes tolerants a la malura, millorar el drenatge, solaritzar i adobar el sòl de manera adequada, plantar correctament (no enterrar el coll) i d'acord als condicionants dels terrenys, clima i regs.

Les plantes infectades poden ser asintomàtiques durant setmanes o mesos.

Si es fan aplicacions, cal seguir les llistes autoritzades del MAPA i fetes per personal qualificat.

SABIES QUE...

Existeixen teixits fets de fusta?

1 Els components principals de la fusta són la cel·lulosa (50%), lignina (25%) i hemicel·lulosa (25%), i altres components minoritaris com la resina, midó, oleïnes, sucres i tanins, entre d'altres. D'aquests, només la cel·lulosa es pot utilitzar per produir fibres tèxtils naturals d'origen vegetal.

2 La cel·lulosa és el biopolímer (macromolècules presents en els éssers vius) més abundant de la terra, és renovable i pot ser un gran embornal de carboni. Actualment, l'ús més emprat és en la fabricació de paper.

3 Per a la creació de les fibres tèxtils naturals d'origen vegetal es poden emprar diferents plantes de les que se n'extreu la cel·lulosa, com el cotó, lli, bambú o el cànem, però actualment també s'estan fabricant fibres tèxtils provinents de la fusta d'arbres de creixement ràpid, com és l'eucaliptus, el pi o el faig.

4 Les fibres a base de pasta de cel·lulosa, incloent la provinent de la fusta, com és el cas de la Viscosa, el Modal i el Lyocell, solen utilitzar un procés de fabricació poc sostenible i respectuós amb el medi ambient, ja que per a la seva elaboració és necessari introduir productes químics per tal de dissoldre i "trençar" la cel·lulosa, al mateix temps que utilitza una gran quantitat d'aigua i energia. És per aquest motiu que aquestes fibres se'ls anomena "seminaturals".

5

Al llarg dels anys, les noves tecnologies i les modificacions en els processos de fabricació han permès elaborar una pasta de fusta molt més sostenible amb el medi ambient, usant un procés circular i reutilitzant els productes químics, naturals i energètics necessaris per a la seva elaboració. D'aquesta manera s'ha aconseguit reduir 60 vegades la quantitat d'aigua en comparació a la que es necessita per fer els teixits de cotó i consumeix 1/3 d'energia comparat amb l'elaboració de teixits sintètics.

6

Aquesta nova tecnologia pot estar certificada mitjançant PEFC, ja que a part d'avaluar la procedència de la matèria primera garantint que prové de boscos gestionats de forma sostenible també ho fa davant la transformació d'aquesta.

7

El sector de la fabricació de teixits forestals es troba a l'alça, i es preveu que creixi un 8% anual fins al 2025. És per aquest motiu que les indústries de paper estan valorant crear noves línies de producció per produir pasta dissolta per a teixits.

Autor: Michele Curel

Rosendo Castelló, president del Consorci Forestal de Catalunya des de l'any 2010, és un silvicultor especialment inquiet que té en la gestió de la sureda i en el món del suro una de les seves passions. Gestiona una finca familiar que ha dirigit en bona part a la producció de suro, mitjançant la regeneració de les suredes, i en la que també ha fet importants transformacions de perxades de castanyer afectades per malalties a plantacions de pi insignis. A la finca també hi destaquen les masses de pi marítim i les plantacions de pollancre.

Rosendo Castelló

President del Consorci Forestal de Catalunya

Què representa que el CFC faci 75 anys?

La celebració de 75 anys d'existència d'una associació és una fita important. I no únicament pel fet que la nostra comencés a caminar en uns moments en què era difícil dur a terme qualsevol iniciativa que sorgís de la societat civil. Ho és perquè la trajectòria dels que ens han precedit és l'exemple d'un camí farcit d'il·lusions, ensopagades, èxits, de molt de treball i, sobretot, d'esforç i compromís amb el bosc, amb el territori i amb la seva gent. I aquí vull agrair la tasca desenvolupada per tots els anteriors presidents de l'entitat que m'han precedit, els quals van saber, cadascú en el seu moment, posar el Consorci al centre de les decisions que afectaven al sector forestal.

Per què celebrar els 75 anys del CFC i per què el llibre de l'efemèride?

Aturar-se per recordar la feina feta i per posar en valor les fites aconseguides és important. Ser conscients d'on venim ajuda a entendre on som i per què hi som. I tenir-ho ben present és elemental i necessari per continuar avançant. Com també ho és entendre la motivació que ha portat a treballar plegades les persones que, de forma totalment altruista, han contribuït a aquest projecte i les circumstàncies que els han envoltat.

Quin és l'ADN de l'entitat i els seus membres?

El compromís amb la conservació i la millora del patrimoni familiar del bosc, aquests són els dos eixos principals que han de guiar els nostres passos i les nostres decisions. Aquesta manera d'entendre la gestió dels boscos té molt a veure amb el fet que les inversions i la planificació de les activitats vinculades a aquesta gestió van íntimament lligades als cicles i als ritmes que marca la natura. Cicles que en la major part dels casos ens depassen, i s'han d'entendre a generació vista. Malgrat aquest fet, que pot semblar victimista, hem de reconèixer la gran sort que tenim de poder gestionar les nostres finques i l'enorme satisfacció que ens produeix veure els resultats de les nostres accions i de la modulació que fem del paisatge, malgrat les dificultats i incerteses de futur. En definitiva, som persones a les quals les mou l'estima i la il·lusió en la gestió del bosc.

El títol del llibre dels 75 anys del Consorci parla de persones, bosc i territori. Per què unir aquests tres elements?

Doncs perquè entenem que la suma de tots ells genera un espai capaç d'assumir el compromís i els reptes que com a col·lectiu hem d'afrontar

de cara al futur. Segurament, les persones depenem dels boscos tant com els boscos que coneixem depenen de les persones. I quan reflexionem en la relació entre nosaltres mateixos i el nostre entorn, ens adonem que també estem aprofundint en el model de territori que volem. I alhora, parlar de territori depassa el discurs del bosc. Aquest fet, ens porta també a parlar de paisatge, de medi ambient, de camins, de masos i masies, d'història o de cultura.

Des del Consorci Forestal de Catalunya considerem que hem estat i hem de seguir sent un actor i un interlocutor important. En parlar de boscos i de les persones que ens responsabilitzem de la seva gestió i del territori, cal tenir presents els reptes estratègics que, com a país i com a sector, són cada cop més evidents i preocupants: l'emergència climàtica, el repte que suposa integrar les polítiques de conservació en el conjunt d'activitats que es duen a terme al medi, els grans incendis forestals, la necessitat de professionals per treballar, la gestió dels recursos hídrics, entre d'altres.

Cal parlar també de les oportunitats que ens posa davant la demanda creixent de productes fusters i no fusters per contribuir al desenvolupament de la bioeconomia, la posada a la pràctica de mecanismes i incentius per a la retribució dels serveis socials i ambientals que generen els boscos i la millora de la comunicació i de l'educació en temes forestals i ambientals, entre d'altres.

Pots desgranar i concretar una mica més aquests reptes de futur que es volen treballar des del CFC? Es poden definir com a principals línies de treball de l'entitat?

En els darrers 50 anys la realitat socioeconòmica del sector forestal ha canviat. Això comporta també un canvi en el perfil del soci i de les seves necessitats. Els canvis a nivell socioeconòmic i també a nivell de sector, han donat pas a un àmbit de treball molt més complex i que obliga a replantejar estratègies i objectius per adaptar-se a les necessitats i interessos dels socis, i aquí cal sumar-hi el desenvolupament d'un teixit associatiu molt arrelat al territori, fet que suposa un repte i també una oportunitat a nivell d'entitat.

Actualment, estem treballant en el Pla Estratègic del CFC, el qual ens ha de guiar per esdevenir un referent que

aglutini, defensi i dinamitzi la propietat forestal privada, que integri la posició de lideratge en tot el relatiu a l'activitat forestal pròpiament dita i la defensa del conjunt d'aspectes i activitats complementàries que incideixen en la propietat.

Per assolir aquests objectius, des del CFC ens plantejem els següents reptes de futur:

PRESEGUE
TREBALLS FORESTALS

Treballs Forestals Presegue SL
C. Torres i Bages, 11. Tona 08551 (BCN)
T. 630978771 / 630978775

**ESPECIALISTES EN
TREBALLS FORESTALS
I TALES DE RISC**

info@presegue.com
www.presegue.com

- Convertir la gestió sostenible del bosc en una prioritat de país: el bosc és la principal infraestructura verda del nostre país ocupant més d'un 50% del territori. La seva gestió i conservació és fonamental per a la millora de la nostra qualitat de vida i del medi ambient, així com per crear riquesa i llocs de treball, especialment en municipis rurals. El risc de grans incendis posa en relleu la problemàtica de l'abandonament de la gestió, però sembla que les polítiques forestals se centren a combatre i minimitzar els danys de les flames, mentre que queda pendent enfocar els problemes de fons com és la gestió forestal, l'urbanisme, la millora de la biodiversitat, la governança o la fiscalitat. En ple segle XXI tractar de forma efectiva i realista la necessitat de millorar els nostres espais naturals i forestals passa per assumir aquest repte de forma transversal. Cal construir consensos amplis i assolir una visió compartida per treballar propostes i consensuar compromisos.
- Millorar la competitivitat de les cadenes de valor del bosc: per revertir la situació d'abandonament d'una part important de la superfície forestal cal recuperar l'economia del bosc, i fer-ho comporta inversions que habitualment s'han de plantejar a una generació vista. L'impacte dels compromisos vinculats a les polítiques de canvi climàtic, d'energia i en matèria de desenvolupament sostenible, fan evident la importància en el sector forestal dels canvis que estem vivint. L'increment dels preus de les matèries primeres o la potenciació dels mercats com el de la construcció, la química verda, el tèxtil i el suro, obren un ventall d'oportunitats que no podem deixar passar. Per altra banda, hem de ser capaços d'incorporar el propietari-silvicultor en la cadena de valor. Aquest punt es imprescindible, ja que per molts ajuts públics que s'hi destinin, sense economia i la implicació del propietari silvicultor, el canvi serà impossible.
- Adaptar la gestió del bosc a l'emergència climàtica: el canvi climàtic representa una seriosa amenaça per a la conservació dels boscos amb unes conseqüències que no ens podem imaginar. Els boscos, tal i com els hem conegut, desapareixeran i en sorgiran uns de nous que dificultaran la producció sostenible de béns i serveis i la cadena de valor lligada als diferents productes del bosc. És necessari promoure la gestió del bosc i facilitar eines pràctiques i efectives a nivell de propietari que permetin millorar la capacitat d'adaptació al canvi climàtic dels nostres boscos. Projectes com el Life Suber i el Life Biorgest, liderats pel CFC, faciliten les eines per integrar noves mesures en la gestió forestal per avançar en aquest camí.
- Ampliar la base social de l'entitat (atreure i implicar els joves i dones) i liderar el teixit associatiu: cal una entitat forta i robusta i, per tant, cal ampliar la base social amb la incorporació de més joves i dones, per tenir una veu més plural i que sigui representativa de les diferents sensibilitats i del relleu generacional al sector forestal. També cal donar cabuda al nou model associatiu organitzat mitjançant el suport a les associaci-

ons d'àmbit local per sumar complicitats en un projecte obert i plural, i per estructurar i reforçar el teixit associatiu forestal. L'experiència i la implicació en projectes de sector, el potencial d'iniciatives com la Cooperativa Forestal i Quality Suber, la disposició d'un suport professional a l'hora de defensar els interessos dels socis i l'oferta de serveis i assessorament, són elements que els socis valoren perquè porten a reforçar el treball territorial i la col·laboració amb les associacions.

- Regular usos per evitar abusos: l'ús social del bosc i del medi natural és un fenomen que ja fa anys que va en augment i que genera sovint conflictes per motius ben diferents. Cal abordar la regulació de l'accés al medi natural tenint en compte el conjunt d'activitats que es desenvolupen al territori i, alhora, cal donar seguretat jurídica als titulars de l'amplíssima xarxa de camins privats que articula el territori.
- Posar en valor el propietari forestal compromès amb la gestió, la figura del silvicultor actiu: cal donar suport i reconèixer a les famílies i les persones compromeses amb la gestió dels boscos i per això, cal definir nous criteris per l'atorgament d'incentius econòmics al sector amb els quals es pugui valorar la implicació i/o el compromís en la gestió i la millora del bosc.
- Defensar i recuperar el patrimoni arquitectònic que suposen les masies i les edificacions rurals: les masies i les cases rurals no sols han tingut importància com a habitatges o estances per

a usos complementaris de la vida al camp, sinó que a més han estat elements essencials per a l'organització de les àrees rurals i de la vida de les persones. Des de l'entrada en vigor de la Llei d'urbanisme de l'any 2002, l'Administració ha posat tota mena de traves a la recuperació d'aquestes edificacions del sòl rústic, interpretant les normes de manera restrictiva i imposant un munt de requisits i condicionants que han portat a l'abandonament d'una part important d'aquest patrimoni arquitectònic del nostre país. Hem de defensar la recuperació d'aquest patrimoni perquè creiem que la presència humana repercuteix positivament en la conservació del territori i el medi natural, sobretot per la recuperació del mosaic agroforestal.

- Reforçar el nostre paper a Europa, fer lobby a Brussel·les: el CFC ha estat un referent a nivell estatal i internacional a l'hora de portar la veu dels propietaris-silvicultors a les administracions responsables d'una part important de les polítiques ambientals i forestals. Hem estat capaços de construir aliances i de desplegar una xarxa associativa que fa possible que, com a protagonistes i destinataris de les polítiques forestals, puguem tenir veu a Europa i davant l'Administració estatal. I això s'ha traduït en resultats pràctics i positius per a tothom. Avui, l'amplitud i la complexitat dels debats vinculats al sector forestal demostren que continuar en aquesta línia de treball obliga a un seguiment constant i a una activitat professional que comporta un esforç addicional. ●

La riqueza de los bosques araneses durante el siglo XX

Autor: Álvaro Aunós
Edita: Edicions de la Universitat de Lleida
Llengua: Castellà
Any: 2022
ISBN: 978-84-9144-388-9
Preu: 27 €

Aquesta obra, de contingut tècnic i amb un enfocament divulgatiu recolzat en nombroses il·lustracions i fotografies (antigues i actuals), recull l'evolució de l'activitat forestal a la Vall d'Aran al llarg del segle passat. A més de descriure els boscos i analitzar la gestió forestal duta a terme, incideix en la dimensió socioeconòmica que va assolir el sector i que va suposar un important factor generador d'ocupació en el territori.

Els diferents capítols, exposats amb rigor tècnic, però de lectura senzilla, es complementen amb un resum, en castellà i aranès, que pretén facilitar l'aproximació als temes tractats en el llibre.

L'Aulet

Edita: Associació de propietaris del Montnegre i del Corredor
Llengua: Català
Any: 2023
ISSN: 2013-147X
Preu: 4,40 €

Com cada any arriba l'Aulet, la revista que edita l'Associació de propietaris del Montnegre i del Corredor. En la seva edició número 22 s'hi poden trobar

articles referents al bosc i els productes forestals, com és el de la iniciativa Singular Wood que comercialitza fustes de característiques especials. També hi podem trobar entrevistes en relació a diferents temàtiques com la història dels aprofitaments de llenyes a la comarca o la silvopastura actual que es troba en extinció. A més, hi inclou altres articles d'interès com el retaule d'Olzinelles, apunts de toponímia del Montnegre i Corredor i iNaturalist, una eina per a l'estudi de les plantes i els animals.

Hipermapa

<https://sig.gencat.cat/visors/hipermapa.html>

Recomanem que doneu un cop d'ull a l'Hipermapa de la Generalitat de Catalunya. Aquesta és una eina cooperativa que serveix per facilitar a la ciutadania l'accés a la informació SIG en una sola plataforma, recollir informació cartogràfica actualitzada per part dels diferents departaments del Govern català i permet poder-se descarregar les capes en diferents formats.

Actualment, aquesta plataforma ha estat reestructurada amb una nova versió molt més intuïtiva, accessible i adaptable als dispositius habituals de consulta.

Agenda

ASTURFORESTA

Data: Del 15 al 17 de juny de 2023.
Lloc: Monte Armayán, Tieno (Asturies)
Organitza: Ajuntament de Tineo.
Més informació: <https://www.asturforesta.es>

FIRA DEL TAP I EL SURO

Data: Del 16 al 18 de juny de 2023.
Lloc: Cassà de la Selva
Organitza: Ajuntament de Cassà de la Selva
Més informació: <https://www.firadeltap.cat>

Directori d'empreses

ASSESSORIA I GESTIÓ

FORESTAL DE CATALUNYA, SCCL
Treballs forestals, comercialització i Enginyeria
C/ Jacint Verdaguer, 3 - 17430 Sta. Coloma de Farners
e-mail: cooperativa@forestal.cat
www.cooperativaforestal.cat

GIRBAU CONSULTING, SLP
Plans de gestió i millora forestal. Segregacions. Expedients de major cabuda. Estudis agrològics.
VIC Tel. 93 854 11 69 - GIRONA Tel. 972 69 81 00
e-mail: girbau@girbauconsulting.com
www.girbauconsulting.com

LANDGEST enginyers, SLP
Assessorament a l'empresa agrària Enginyeria agroalimentària
Rambla de la Generalitat, 77 - 08720 Vilafranca del Penedès. Tel: 652097331 / 938199482
e-mail: info@landgest.com www.landgest.com

DESPATX JURÍDIC

CORPORATIU D'ADVOCATS I ASSOCIATS, SLP
Dret Civil, Dret Administratiu i Dret Forestal
C/ Jacint Verdaguer, 24 - 17430 Santa Coloma de Farners - Tel.: 872 21 39 80 / 695 17 33 26
e-mail: info@corporatiu-advocats.com
www.corporatiu-advocats.com

INDÚSTRIA FORESTAL

QUALITY SUBER, SL
Paratge Sant Marçal, s/n - 17430 Sta. Coloma de Farners
Tel.: 972 842 708 / 657 344 066
e-mail: info@qualitysuber.com
www.qualitysuber.com

SINGULAR WOOD
La Casa del Bosc. C/ Jacint Verdaguer, 3
17430 Santa Coloma de Farners - Tel.: 972 84 27 08
e-mail: info@singularwood.cat
www.singularwood.cat

TREBALLS FORESTALS

FORESTAL FERREIRA
C/ Barcelona, nº 9 baixos 2
17403 Sant Hilari Sacalm
Tel.: 650 54 00 64
e-mail: forestalferreira@hotmail.com

FORESTAL MONTSENY, SCP
C/ Torres i Bages, nº 3, 3er 2a
17403 Sant Hilari Sacalm
Tel.: 676 065 345
e-mail: antonioiteixeira1969@hotmail.com

FORESTAL SOLIVA SL
Ctra. Sant Hilari s/n Ap. Correus 9
17430 Santa Coloma Farners
Tel.: 972 843 178 Fax: 972 877 901
e-mail: info@forestalsoliva.com
www.forestalsoliva.com

FUSTES JOSEP TABERNER SL
C/ Santa Bàrbara, 2
17430 Santa Coloma Farners
Tel.: 972 840 126 Fax: 972 877 297
e-mail: tabernersl@grn.es

SALA FORESTAL SL
Aprofitaments i biomassa
Ctra. Palamós, 85 - 17460 Celrà
Tel.: 972 492 040
e-mail: salaforestal@salaforestal.com
www.salaforestal.com

Aprofitaments i Gestió Forestal Sostenible
Sant Celoni
Tel.: 687 725 503 / 93 867 07 40
e-mail: info@cassi.es
www.cassi.es

TREBALLS FORESTALS PRESEGUÉ SL
C/ Torres i Bages, 11 - 08551 Tona
Tel.: 630 978 771 / 630 978 775
e-mail: info@presegue.com
www.presegue.com

MAQUINÀRIA I MATERIAL AGROFORESTAL

VENTURA MÁQUINAS FORESTALES SL
Ctra. Vilablareix, 18-20 (Pol. Ind. Mas Aliu)
17181 Aiguaviva
Tel.: 972 401 522 Fax: 972 400 163
e-mail: info@venturamaq.com
www.venturamaq.com

DARVAS, S.L.
Instrumentos forestals, topogràfics i geodèsics
C/ Felip Benessat, 4 - Sabadell
Tel.: 629 473 900 Fax: 937.261.689
e-mail: forestal@darvas.net
www.darvas.net

CASA VILELLA, SL
Maquinària forestal i per a jardins
C/ Anselm Clavé, 18 - 17430 Santa Coloma de Farners - Tel.: 972 840 2045
e-mail: info@casavilella.com
www.casavilella.stihl-tienda.es

Encara no hi ets?

Anuncia't al Directori d'empreses del Catalunya Forestal!

Posa't en contacte amb el Consorci Forestal de Catalunya
972 84 27 08

Cooperativa Forestal

FORESTAL DE CATALUNYA ofereix als seus socis i col·laboradors i als socis del Consorci Forestal de Catalunya esprais marcadors d'alta eficiència i qualitat, per al marcatge d'arbres.

Format: caixes de 12 unitats

Preu: 63 €/caixa (IVA inclòs)

Punts de recollida:

- Oficina de Santa Coloma de Farners (972 842 708)

- Oficina de Solsona (973 481 329)

Enviament a domicili: a ports deguts

FLUO MARKER®

respon a varis usos:

marques a curt i mitjà termini d'arbres per a la tala,
marques a fustes per aclarida,
límits temporals de parcel·les,
lots de fusta en venda i
inventaris de troncs.